

ISSN 1846-7946
Vol. 5, br. 1, ožujak 2012.

Glasnik

Medicinskog fakulteta u Splitu

nekad...

... i sad

**15. OBLJETNICA
MEDICINSKOG FAKULTETA
U SPLITU**

Nekoliko riječi studentske urednice

Jedna stara poslovice kaže: „Na mucu se poznaju junaci“. Stoga se, na početku, želim zahvaliti svim junacima koji su svojim tekstovima i trudom u pronalaženju istih doprinijeli u sastavljanju prvoga Glasnika u 2012. godini. Silom prilika, u kratkom smo roku morali prikupiti što više članaka i angažirati mnogo ljudi. Ispričavam se zbog upornih (čitaj: naporan) poziva, poruka i mailova koje sam poslala u zadnjih desetak dana. Žao mi je ako sam nešto propustila, zaista nije bilo namjerno.

Uz sav taj angažman oko novoga broja stalno mi je nad glavom visio Uvodnik i pitanje o čemu bih ja to trebala pisati. Prva mi je ideja bila pisati o „šestašima“ i praksi na otocima gdje su voda, struja i grijanje bili luksuz. Ideja je otpala jer se jedna kolegica dosjetila da bismo svi trebali nešto napisati i poslati pokoju fotografiju. (Hvala kolegici; to je bio još jedan članak više, nema veze što ja nemam Uvodnik.)

Sljedeće što mi je palo na pamet bilo je da pišem o snijegu. (Ipak se to u Splitu dogodi rijetko ili nikad.) No, i tada mi je ideja pala u vodu jer me glavna urednica preduhitrla. Iskreno, ja i ne bih imala mnogo toga reći jer sam bila zarobljena u sunčanoj Jelsi dok je ovdje padao snijeg kakav nije pao pedeset godina. (Mi za takve kažemo da su „pegule“.)

Nadalje, ideja da pišem o završetku školovanja posrnula je kada mi je kolegica s godine poslala svoj članak o istoj temi. (E, pa stvarno...) Srećom, kako sam navela, ideja je samo posrnula, pa ću ipak napisati nešto malo o tome.

Prigodno bijelo ruho za 15. obljetnicu Fakulteta

Baš na 15. obljetnicu samostalnosti Fakultet se odlučio za bijeliti, odnosno navući bijeli mantil, kako je to u ovom broju Glasnika Zrinka Pribudić slikovito opisala izgled našega „faksuljka“ tijekom snježne nepogode koja nas je pogodila u veljači. Danima se snijeg najavljavao, ali te najave nitko nije ozbiljno shvaćao. Malo se razmišljalo o tome da se na Fakultet toga dana ne dođe, ali od tih sam planova odustala kad je za taj dan najavljen jedan važan sastanak. Moj je snježni plan za 3. veljače 2012. godine glasio: ustati u 5 h, provjeriti ima li snijega; ako ima, ostaje mi dovoljno vremena da dođem do faksa na vrijeme.

I tako je osvanuo bijeli petak, da ne može biti bjelji. Odlazak na posao pokazao se kao velik izazov; po gradu se vozilo brzinom od par kilometara na sat, a ulice oko Fakulteta bile su skliske pa sam se vratila kući jer taj dan nisam imala nastavu. Javila sam šefu da neću doći na posao, a on mi je rekao da sam blesava jer sam i pokušavala. Onaj prevažni sastanak je otkazan. Natrag u toplom domu, zabavljala sam se slikama splitskoga snijega i snjegovića koje su preplavile internet. Uskoro su se počeli javljati studenti koji me malo bolje znaju i pitati me da pokušam saznati hoće li se održati nastava iz Anatomije, hoće li se održati ispit iz Fiziologije...

Kada sam prvi put ovdje kročila, ne znam koliko nas je bilo u predavaonici, ali jasno se sjećam zainteresiranih mladih lica pogleda uprtih u nejasnu budućnost, tiho moleći da ona bude tu. Tada sam zaključila da smo svi zbog istoga došli, zbog ljubavi. U mojem slučaju ljubav prema medicini bila je snažnija od ponosnoga „jaželimoticiodroditelja“, a strah od neuspjeha na drugom mjestu, zbog prevelike konkurencije, dovoljan motiv da odradim taj korak svojega školovanja u voljenom Splitu.

Kad se sada sjetim te odluke, čini mi se kao da je bilo jučer, a prošlo je šest godina. Šest godina uspona i padova, veselja i tuge, zadovoljstva i frustriranosti prošlo je kao jedan trenutak. Ma koliko se god činilo da kraj neće doći, sustigne vas, a niste se ni okrenuli. Svaki je kraj i novi početak, zbog čega ovaj izgleda još strašniji jer se nameću misli o pravoj, istinskoj odgovornosti koja nas čeka. Zato svima želim sreću u daljnjem životu, a posebice želim da ne zaboravite zbog čega ste došli tu gdje jeste. Zbog ljubavi.

Za kraj (!!!): osim što gajim veliku ljubav za medicinu, gotovo jednaku imam za pisanje. Glasnik mi je omogućio da spojim ugodno s korisnim, a Glasnikovci pružili priliku da pokažem kako to radim. Hvala vam na tome!

I zbog ovoga mi je iskreno žao što je kraj.

Slavica

Poslijepodne sam ipak otišla na posao jer je trebalo nahraniti glodavce. Fakultet je bio sablasno pust. Na parkiralištu nijedan auto, a na igralištu nadobudna ekipa srednjoškolaca igrala je nogomet. U nedjelju navečer prodekan za nastavu poslao je ljubaznu poruku svim zaposlenicima u kojoj moli da svi koji mogu dođu na posao unatoč snijegu, da se održi nastava ako je ikako moguće i da se normalizira rad Fakulteta. Čovjeka su svi ozbiljno shvatili. Snježni tjedan je tako za MEFST prošao posve uredno, kao da nismo okovani snijegom i ledom koje nitko ne čisti. Nakon par dana posvemašnje fakultetske bjeline domar Stipe je kupio lopate i zaposlenici su umoljeni da se spuste u dvorište lopatati snijeg. U tom tjednu počela je moja nastava iz Histologije i embriologije za studente Dentalne medicine. Svi su studenti dolazili na nastavu; nitko se od njih nije niti pokušao izvući snježnom situacijom.

Kad je vidio da našem „faksuljku“ ništa ne može, jer ljuđi dolaze na posao, a studenti na nastavu, taj se snijeg fino pokupio i otišao. Što se mene tiče, više ne mora k nama ni dolaziti. Doduše, propast će Stipi one puste lopate koje smo kupili...

Livia

Slavica Jurić i Livia Puljak Uvodnici	02	28	Ozren Polašek Kako iz Splita predavati studentima poslijediplomskoga studija u Zagrebu?
Kazalo	03	29	Damir Sapunar Uspješan početak doktorskoga studija TRIBE
Livia Puljak 15 godina Medicinskoga fakulteta u Splitu: kratka povijest, ali duga prošlost	04	30	Livia Puljak Danijeli Kalibović Govorko prvi doktorat Dentalne medicine
Vremeplov kroz fakultetsku povijest	05	31	Irena Zakarija-Grković Dokazi za sigurnost inkubatora ne postoje – majka je superiorni inkubator!
Ivana Šegrt Osvrt na šest godina studija Medicina	08	32	Nenad Karanović Od Servisa za anesteziju do Klinike za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu
Praksa iz Obiteljske medicine glumeći bodule na otocima	10	34	Ante Punda Mnogo razloga za svečanost na Odjelu za nuklearnu medicinu KBC-a Split
Miro Jukić Edukacija na Mosoru uz dobru zabavu	11	35	Sanda Gračan i Dubravka Brdar SPECT/CT
Anamarija Čuže i Miro Jukić CroMSIC u posjetu Dječjem domu Maestral	11	35	Ana Utrobičić i Janoš Terzić O impact factoru, h-indeksu i analizi produktivnosti znanstvenika Sveučilišta u Splitu
Martina Paradžik i Marko Šimunović Povratak Bolnice za medvjediće	12	37	Ozren Polašek Projekt 10 001 Dalmatinac se nastavlja
Domagoj Marković Obilježavanje Dana rijetkih bolesti	13	37	Ana Čulina 10 001 Dalmatinac na Visu
Miro Jukić Svjetski dan borbe protiv AIDS-a	14	39	Zoran Đogaš Veliki tjedan medicine spavanja u RH
Emilija Ledina i Ana Koceić Obilježavanje Svjetskoga dana oralnog zdravlja u Splitu	15	40	Renata Pecotić Tjedan mozga 2012.
Anita Meštrović, Katarina Madunić i Mate Miloš DentiST – časopis studenata Dentalne medicine	16	41	Livia Puljak Odličje Mladenu Bobanu za istraživanje bioloških učinaka vina
Miro Jukić i Ante Erceg Razmjena studenata u Češkoj	16	42	Maja Rogić Ponos Hrvatske LAHEM-u
Ante Mihovilović „Rekonstrukcija u kirurgiji glave i vrata“ – za nove spoznaje i dobrobit pacijenata	17	43	Livia Puljak Radost i tuga Hrvatskoga Cochrane ogranka
Matija Borić Studenti na Riječkom karnevalu: gdje je Batman?	19	44	Ante Mihovilović Splitski liječnici pjevači održali božićni koncert
Stranica za osmjeh	20	45	Filip Klarić-Kukuz Sapunica o novim zgradama pri kraju, zadnja epizoda na vidiku
Zrinka Pribudić MEFST u bijelom mantilu	21	46	Ana Utrobičić Neobično izdanje Medicinskoga fakulteta
Dragan Ljutić Osvrt na povijest i vizija razvoja Fakulteta	22	48	Mario Malički Sramotno za Hrvatsku: ljudska prava i vulnerable skupine
Zoran Valić Uspješan početak studija Medicina na engleskom jeziku	24	50	Popis diplomiranih, doktoriranih i magistriranih
Umirovljenici	26	52	Foto strip
Ivica Grković Naša mala klinička anatomija	27	52	Impressum

15 godina Medicinskoga fakulteta u Splitu: kratka povijest, ali duga prošlost

Samostalni Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu osnovan je 26. ožujka 1997. godine odlukom Upravnoga vijeća Sveučilišta u Splitu. Međutim, našoj petnaestogodišnjoj samostalnosti prethodila je turbulentna medicinska povijest na ovim prostorima, tijekom koje je bilo više bezuspješnih pokušaja da se u Splitu uspostavi medicinski fakultet.

Prvi pisani trag o pokušaju uspostave studija medicine u Splitu zabilježen je 1792. godine, kad je dr. Jakov Mirković-Žarković na Medicinski fakultet u Padovi poslao elaborat o osnivanju medicinskoga fakulteta u Splitu. Dr. Mirković-Žarković rođen je u Visu 1748. godine, studij medicine završio je u Padovi, a nakon toga radio je na Hvaru i u Splitu. U njegovo vrijeme u Dalmaciji su mogli raditi samo liječnici s Medicinskoga fakulteta u Padovi. Unatoč ponavljanim zahtjevima, viškom entuzijasta Medicinski fakultet u Padovi nikad nije odgovorio.

Dok je za vrijeme mletačke vladavine javno zdravstvo i školstvo u Dalmaciji bilo zanemareno, u razdoblju kratke francuske vladavine (1806. – 1813.) to se značajno promijenilo. Tada je zabilježen drugi pokušaj utemeljenja medicinskoga studija na splitskom području, prilikom osnivanja učilišta Sv. Lazara u Trogiru 5. studenoga 1806. godine. Učilište je bilo najviša medicinska škola na našim prostorima, ali je 1809. godine zatvoreno, a studenti su se prebacili na Licej u Zadru, koji je bio osnovan 24. listopada 1806. godine i u čijem je sastavu bila medicinska škola i škola ljekarništva. Giulio Pini prvi je u Zadru dobio liječničku diplomu 5. kolovoza 1811. godine, čime je postao prvim diplomiranim liječnikom u Hrvatskoj. Povijesna previranja presudila su i Liceju, koji je zatvoren 1811. godine, a 1813. godine Dalmacija je došla pod austrijsku vlast koja nije iskazala namjeru obnavljanja dalmatinskih medicinskih studija.

Sljedeći pokušaj osnivanja medicinskoga fakulteta u Splitu zabilježen je u Narodnim novinama 29. ožujka 1944. godine, tadašnjem „Službenom listu Nezavisne Države Hrvatske“, u kojima poglavnik Ante Pavelić potpisuje zakonsku odredbu o osnivanju medicinskih fakulteta u Sarajevu i u Splitu, u sastavu Hrvatskoga sveučilišta u Zagrebu. Sarajevski je studij medicine nakon te uredbe pokrenut, ali splitski nije.

Peti neuspjao pokušaj iz doba komunizma zbio se 16. srpnja 1960. godine, kada je Narodni odbor općine Split, Sekretarijat za narodno zdravlje, Medicinskom fakultetu u Zagrebu poslao elaborat o organizaciji zdravstvene zaštite i medicinske nastave u Splitu, koji je iz nepoznatih razloga odbijen.

I napokon se dogodio uspjeh 1974. godine: osnovao se područni Medicinski studij u Splitu za studente Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, a u akademskoj godini 1975./1976. u Splitu je održana nastava za šest studenata na petoj godini studija Medicine. Dr. Petar Lozo promoviran je 14. lipnja 1976. kao prvi liječnik koji je studij dovršio na područnom splitskom studiju Medicine. S početkom akademske godine 1979./1980. u Splitu se osnovao cjeloviti studij Medicine i 1979. godine su na područni studij Medicine u Splitu po prvi put upisani studenti medicine u prvu godinu studija. Prvo predavanje na prvoj godini studija 1979. godine održao je prof. Predrag Keros, iz – Anatomije. Prva studentica koja je 6. srpnja 1984. godine diplomirala iz ove „cjelovite splitske“ generacije bila je dr. Duška Milovanović.

Nakon niza godina u kojima je splitski studij Medicine djelovao kao područni studij zagrebačkog Medicinskog fakulteta, prije petnaest godina došlo je na red osamostaljenje. Prvoga dekana novoga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, prof. Zvonka Rumboldta, izabralo je Fakultetsko vijeće 22. rujna 1997. godine. Iz prve generacije samostalnoga splitskog studija Medicine prva je 17. srpnja 2003. godine diplomirala Anđela Prolić Grčić. U međuvremenu je na Medicinskom fakultetu u Splitu osnovan i studij Dentalne medicine i studij Farmacije.

Neko vrijeme su u okviru Fakulteta održavani i stručni zdravstveni studiji, koji su se 2011. godine odvojili u zasebnu sastavnicu Sveučilišta u Splitu. Nastava na poslijediplomskom studiju pokrenuta je 1998. godine i danas imamo čak tri doktorska studija.

Kratka povijest, a duga prošlost Medicinskoga fakulteta u Splitu detaljno je opisana u monografiji objavljenoj povodom desete obljetnice samostalnosti – Medicinski fakultet: 1997.-2007., čiji su urednici prof. Stipan Janković i prof. Mladen Boban. Stoga vas pozivam da se u ovoj lijepoj knjizi, koja nam svima čami u biblioteci, detaljnije upoznate s bogatim zbivanjima koja su prethodila proslavi 15. godišnjice Fakulteta. Jer, povijest je učiteljica života.

doc. dr. sc. Livia Puljak

Literatura:

Marušić M. *Povijest Medicinskog fakulteta u Splitu*. U: Janković S, Boban M, urednici. *Medicinski fakultet: 1997. – 2007. Split: Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu; 2007. str. 16-35.*

Objava o liceju u Zadru. Zadar, 21. kolovoza 1807. Nančna biblioteka Zadar, Nacionalna i sveučilišna biblioteka Zagreb.

Vremeplov kroz fakultetsku povijest

Fakultet iznikao iz krša

Mali podsjetnik kako su izgledale fakultetske zgrade Marlesica i BSB nakon što su dodijeljene fakultetu. Tadašnji dekan Zvonko Rumboldt i prodekan/zaduženik za gradnju Mladen Boban imali su pune ruke posla da ovo rasulo dovedu u red.

Fotografije: Mladen Boban

Uređivanje rasula

Mukotrpnim radom devastirani prostori su se preoblikovali u ugodno mjesto za rad i studiranje.

Fotografije: Mladen Boban

1

2

- 1] Uređen ulaz u zgradu Temeljnih medicinskih znanosti
- 2] Gomile knjiga na hodniku čekaju da ih Ana Utrobičić pretvori u današnju Knjižnicu
- 3] Postavljanje parketa u zgradi Temeljnih medicinskih znanosti
- 4] Postavljeni parket se podigao pa je postavljan ponovo
- 5] Čiji li je ovo ured bio...
- 6] Sušiona
- 7] Uređivanje amfiteatra na PAK-u
- 8] Legendarna menza u pokornoj zgradi Marles
- 9] Iz kerša su nastali predivni laboratoriji
- 10] Dijana Buljubašić

3

4

5

6

- 11] Marita Maričić Mimica
- 12] Boris Matutinović
- 13] Diana Raos
- 14] Ljubica Žunić
- 15] Ana Utrobičić
- 16] Domar Ante u kapunjeri ima materijala za čitanje
- 17] Josip Barić
- 18] Damir Sapunar, Mladen Boban i Željko Dujic u obilasku novih ureda

7

8

9

Ljudi u novim prostorima

U uređene fakultetske prostore uskoro su uselili fakultetski zaposlenici.

Fotografije: Mladen Boban

10

11

12

13

14

15

16

17

18

Sekcija za cvijeće

Davno prije nego li je fakultet postao velika faca koja unajmljuje ljude koji će uređivati fakultetski okoliš, to su radili studenti i profesori. Studentice Zvezdana Sučić i Livia Puljak uz pomoć profesora Anite Markotić, Zorana Đogaša i Janoša Terzića osnovale su 1998. neformalnu Sekciju za cvijeće koja je okupljala studente i nastavnike vikendom i bavila se fakultetskom zemljoradnjom. Dobar duh koji je vladao na radnim akcijama studenti i profesori pokušali su prenijeti i na sportske aktivnosti pa bi se nakon šljakanja oko fakulteta ponekad igrale nogometne utakmice. Sve dok jednog kobnog dana studenti nisu profesoru Đogašu u zanosu igre slomili ruku...

Osvrt na šest godina studija Medicine Jer to su bile godine...

Sigurnim korakom bližimo se kraju našega šestogodišnjeg učenja, ponekad se činilo i mučenja, ali ponajviše kraju bezbrižnih mladenačkih dana. Vrlo brzo krenut ćemo u pravcu onoga što smo, upisavši fakultet, odlučili raditi cijeli život – biti liječnici. Tko će gdje i što točno raditi, možda objavljivati znanstvene radove ili „peći“ zanat na nekom srednjodalmatinskom otoku, vrijeme će pokazati, a jedino u što sada možemo biti sigurni jest ono što je iza nas. Možda nemaju svi istu predodžbu o vremenu provedenom na ovom našem fakultetu, ali ako mi dozvolite, prvo što mi padne na pamet jest: „...e, pa to su bile godine...“

Onaj vrlo traumatičan dan prijemnoga ispita (biti ili ne biti) bolje je zapamtiti kao jedan od sretnijih svima onima koji su to stvarno željeli upisati, slijedeći svoj životni poziv. Sigurno danas mislimo kako smo naivni bili misleći da je to najteži ispit. Ubrzo smo se iz srednjoškolaca, uz debele knji-

ge koje su sličile onima koje smo do tada viđali samo na policama knjižara, pretvorili u prave studente. Menza, knjižnica, predispitna groznica, način kako od pet ponuđenih pronaći jedini pravi (ponekad samo NAJTOČNIJI) odgovor, vježbati kliničke vještine i znati reći ono što traži profesor na usmenom dijelu ispita, postali su sastavnim dijelovima studentskoga života. Medicina kao studij provela nas je kroz mnoge lakše i manje ispite do onih bazičnih predmeta koji su trajali mjesecima. Teško se i prisjetiti kako smo usvajali medicinske termine i načine razmišljanja, a još je gore pomisliti kako se puno toga olako zaboravi i kako nas čeka cjeloživotno učenje. Anatomija na prvoj godini učinila je ono što čini otkad je medicina. Učinila nas je različitima od studenata drugih fakulteta od kojih su mnogi prespavali noći, a naše su ostale neprospavane tih zimskih dana uz nove termine koje smo usvajali.

No, nije sve bilo tako sivo. Uz mnoštvo predmeta s puno vježbi i predavanja koje smo posjećivali u velikom broju, jer lako je prestrašiti prvaše s kolokvijem, za tren je došla druga godina. Stvorila su se nova poznanstva, prijateljstva (i nešto treće), pa su se naša druženja preselila na neke druge lokacije, a sukladno tome, opadala je posjećenost zgrade fakulteta i bolničkih odjela. (Tako bi autorica ovoga teksta zaslužila još jednu diplomu, tzv. kafanskog fakulteta. A neki su tamo i doktorirali.)

Na drugoj godini, koja je prava prilika za proživljavanje studentskoga života, bilo je mnoštvo zanimljivosti, od laboratorijskih pokusa, ronjenja, proučavanja medicine spavanja do tzv. USI predmeta. Dovoljno da iskoristite kolege koji žive sami za nezaboravne tulumе i da izlazite vani, ali opet nismo lako mimošli knjigu. Počele su tada studentske razmjene i mnogo je kolega imalo jedinstveno iskustvo rada u stranim klinikama i priliku za upoznavanje kolega iz cijeloga svijeta. Provesti dio ljeta u Parizu bio mi je poticaj za učenje, ali sam dobila i poticaja za daljnja avanturistička putovanja ma gdje ona bila. Treća je godina sigurno ona od koje hvata jeza zbog količine gradiva koje nas je moralo polagano uvesti u kliničke predmete. Tko može platiti duge vježbe iz Mikroba, učenje i pozive u noći prije ispita, pet slobodnih dana za ponavljanje cijele Farme, algoritme i snijeg na Patofizi, super knjigu i svakodnevni rad na polju Patologije, nezaboravne prve pacijente na Propedeutici i na kraju ljetne rokove koje su mnogi pohodili.

Na kraju tih prvih godina odmorili bismo se uz izborne predmete koji su još tada na to i nalikovali, omogućavajući nam da obilazimo okupljališta i menze drugih fakulteta, a na kavi budemo od devet do dva popodne. Poslije toga, čini mi se, gubio se uz obrise pretklinike i studentski život koji smo dotad imali. Zbog raznih okolnosti neki su nam dragi kolege ili ostali na nižim godinama ili otputovali, a neki su drugi istodobno započinjali svoja javno politička djelovanja. Tako nam je četvrtu godinu okrunila kraljica medicine zvana Interna, a mi smo joj to povjerenje nakon mjeseci vježbi i čitanja knjige s najmanjim slovima na svijetu u većini iskazali jednog lijepoga srpanjskog dana. Nizali su se svaki trenutak novi bolnički odjeli od podruma, gdje u uvjetima „deset u jedan ormarić“ ostavljamo civilnu odjeću i postajemo kao liječnici, odjel za odjelom za svakoga po nešto, a lokacija Firule - Križine postale su nam svakodnevnom rutom.

Klinika uči da nije baš sve onako kako piše u knjigama, da doslovno vrijedi ono što su nam govorili – da je svaki čovjek poseban i njegov je zdravstveni problem jedinstven. Pisalo se mnoštvo anamneza, jer su nas učili da je to najvažniji dio obrade pacijenta. Bilo je onih s prizvukom psihijatrijskih problema, neuroloških ili onkoloških bolesti, a na njih su se nadovezali kakokad opsežni klinički pregledi, a o pacijentima i mnoštvu liječnika trebalo bi više prostora za pisanje od

ovoga. Peta godina, s Ginekologijom i porodništvom, uz Kirurgiju (koju su mnogi posjećivali više puta), dovela nas je do zaključka da je medicina puna izazova i da se pošten student ne može, ili bolje reći, ne smije odmoriti ni kad mu se čini da je na kraju studiranja.

I malo po malo, svemu dođe kraj. Polaganje Pedijatrije i Obiteljske privodi se kraju, a uz još nekoliko predmeta, doći će na red i zadnja fakultetska zadaća, a to je pisanje diplomskoga rada, čiju smo temu već davno odabrali, tako da možemo početi svoje malo istraživanje.

Teško je na komad papira prenijeti doživljaje i sjećanja na baš sve studentske dane, spomenuti sve predmete i predavače, a posebno sve naše osobne uspomene vezane uz dane kad smo bili mladi studenti. Možda je najbolje zaključiti da svatko od nas nosi odgovornost da svoje znanje koje je stekao i, još važnije, vrijednosti odrastanja ponese dalje u život. Jer jedino što je svima nama „šestašima“ zajedničko jest mijenjanje. Kako se smiješno sjetiti kada smo prije upisa zamišljali naše buduće zanimanje, kako se ono mijenjalo iz godine u godinu, kako su nas oblikovali ljudi koji su prolazili kroz naše živote, kako smo ponekad planirali velike karijere, kako je bilo dana kad smo ludjeli i mislili – što je nama ovo trebalo. Zato sve što nas je promijenilo na dobro treba nositi u sjećanju i za puno godina, kad se sretnemo s nekim nama dragim kolegama, a i dalje dobrim prijateljima, moći ćemo se sa smiješkom sjetiti mladenačkih ludosti, studentskih trikova, nekih ispita za koje smo se malo više namučili i svega ostalog što je ostalo slatko otad.

Vivat academia!

Vivant professores!

Vivat membrum quodlibet;

Vivant membra quaelibet;

Semper sint in flore.

Ivana Šegrt
studentica 6. godine studija Medicine

Praksa iz Obiteljske medicine: glumeći bodule

Martina, Jelena, Nikolina i Slavica (Jelsa, Hvar)

Za vrijeme kolegija Obiteljska medicina dio praktičnoga dijela nastave morali smo odraditi na našim lijepim otocima. Svi problemi vezani uz odlazak, boravak i povratak bili su na vrijeme (ili ne baš) riješeni, pa smo sretno stigli, ugodno (ili malo manje ugodno) boravili i srećom se živi i zdravi vratili svojim kućama.

Sestra Slavica Kuljiš, dr. Ivančica Bogat-Popovska i Ante (Komiža, Vis)

Zbog tehničkih problema tipa nedostatka vode, struje, grijanja – nemamo dovoljno fotografija. Naime, u vremenu kada je Split bio zameten snijegom, nekoliko se kolega našlo u bitci za opstanak pa im ni na kraj pameti nije bilo fotografiranje. Fotografije su, uglavnom, od sretnika koji su imali i vode i struje; grijanje je očito zakazalo duž cijele Dalmacije.

Slavica Jurić
studentica 6. godine studija Medicine

Dvije NAŠE kontinentalke (kako same vole reći), **Vinka Lesandrić** i **Andrea Lidmila**, napisale su sljedeće:

Dok je Split mirovao zatrpan snijegom, na suncem okupanom Visu odrađivale smo vježbe iz Obiteljske medicine. Nas dvije, okorjele kontinentalke, prvi smo put kročile na otok tijekom zime. Nismo znale što nas očekuje, a dobile smo mnogo. Otočka medicina dala nam je novi pogled na medicinu. Terenske ambulate, kućne posjete, vožnja hitnom ili šetnja preko vinograda (kako bismo došli do kuće naše pacijentice) potpuno su nove situacije u kojima se mnoge postavke bolničke medicine ne mogu primijeniti. Pacijente tijekom ovih šest godina nismo smatrali svojim niti ih tako nazivali. To se promijenilo tijekom kolegija Obiteljska medicina gdje smo NAŠIM pacijentima pisali pisma i s njima razgovarali i imali vremena upoznati ih. Na Visu se našlo vremena i za posjet Komiži i puno životnih razgovora i razmjenu iskustava s dr. Đorđevićem i sestrom Tanjom, koje je životni put doveo na Vis. Uvijek ćemo se s osmijehom prisjećati svega što smo proživjele na Visu, koji smo zavoljele na prvi pogled.

Rina Pejšković i **Monika Prka** prepričavaju:

Dana 8. veljače 2012. godine uputile smo se prema poluotoku Pelješcu, ne baš naročito sretne. Vani pada snijeg kakav nije pao 50 godina, a mi moramo na vježbe iz Obiteljske medicine. Bila je to uistinu prava avantura. Ceste su bile zatvorene, katamarani nisu vozili, pa nam nije preostalo ništa drugo nego sjesti na trajekt Split – Vela Luka, voziti se 4 sata, zatim autobusom skoro sat vremena do Korčule, a onda drugim trajektom do Orebića. Do mjesta boravka došle smo kolima hitne pomoći.

Nezadovoljne i smrznute, stigle smo do ordinacije doktorice Jadranke Okmažić. Tada je napokon krenulo nabolje. Bio je to jedan od rijetkih trenutaka tijekom našega šestogodišnjeg školovanja da smo stvarno uživale na vježbama i da nam nije bilo nimalo žao što smo putovale 7 sati.

Doktorica nam je ustupila svoje mjesto za stolom, a sjela na naše; naučila nas je koristiti program za rad s pacijentima; dala nam je mogućnost da same razmišljamo i donosimo zaključke i dijagnoze, naravno, uz njezin nadzor. Naučila nas je pisati recepte, vodila u kućne posjete i, uistinu, po prvi put osjećale smo se korisno. Usto, medicinska je sestra bila odličan domaćin i pokazala nam je cijelo mjesto.

A nas dvije smo, po starom splitskom običaju, pronašle savršeno mjesto pod suncem za ispijanje našega najdražega toplog napitka – kave.

Edukacija na Mosoru uz dobru zabavu

Y-PEER trening za studente medicine iz Splita održan je od 22. – 25. rujna 2011. godine u planinarskom domu na Mosoru. Trening su održali kolege studenti iz zagrebačke podružnice CroMSIC-a, kolege liječnici iz Zagreba te studenti koji su dio Y-PEER organizacije.

Primarni cilj ovakvoga načina edukacije jest poboljšati način na koji se može pristupiti mladim ljudima kako bi bili pravilno informirani o temama poput seksualnoga i reproduktivnog zdravlja, ljudskih prava, jednakosti spolova i slično. Na treningu se stječu razne vještine i znanja na jedan drugačiji, ali zanimljiv način. Najviše smo uvježbavali radionice vezane uz mRAK kampanju održanu prošle godine i spolno prenosive infekcije, te vježbe protiv predrasuda i stigmatizacije određenih skupina populacije.

Zahvaljujući vrsnim vodičkim sposobnostima studenta 5. godine studija Medicine u Splitu, ujedno i tajnika CroMSIC-a te voditelja dvaju odbora, Domagoja Markovića, pogubili smo se po Mosoru, ali svakako smo se, opet zahvaljujući Domagoju, uspjeli izvući živi i zdravi do planinarskog doma „Umberto Girometta“ (900 m). Tamo smo započeli trening i edukaciju. Trening je bio naporan, ali koristan, a zabave nije manjkalo. Bio je to pravi *team building* i drago mi je što sam bio dio toga.

Miro Jukić
student 5. godine studija Medicine

Postrojavanje tečajaca ispred doma Umberto Girometta na Mosoru

CroMSICovci na Mosoru

CroMSIC u posjetu Dječjem domu Maestral

Studenti V. godine studija Medicine, zajedno s voditeljima Odbora u splitskoj podružnici CroMSIC-a, Anamarijom Čuže i Mirom Jukićem, posjetili su Dječji dom Maestral 25. siječnja 2012. godine. Štićenicima Doma Maestral, uzrasta od 13 do 18 godina, održali su radionicu o spolnom zdravlju, što je uključilo spolne infekcije i spolno ponašanje.

Zbog zaštite djece, radionicu nije bilo dopušteno fotografirati.

Djeca su bila oduševljena, pomalo nestašna, ali mislimo da smo doprli do njih, što i jest najvažnije. Nakon radionice mnogo su nas ispitivali, a mi smo spremno odgovarali na sve upite. Upoznali smo i neke djelatnike, odgajatelje i zdravstvene radnike Doma Maestral. Njihove su reakcije bile zaista pozitivne. Potrebno je mnogo ljubavi i strpljenja za posao koji obavljaju i na tome im svaka čast. Na radionici je sudjelovalo i dvoje od njih, gospođa Aličić i gospodin Pletikosić.

Radionica koju smo održali u domu za nezbrinutu djecu bitno se razlikovala od onih koje su se održavale po srednjim školama. Iako je riječ o adolescentima, ova je grupa poseb-

no vulnerabilna. Neposredno prije samoga dolaska u dom javio se strah proizišao iz pitanja kako pristupiti ovoj grupi mladih ljudi, posebice zbog osjetljive tematike. Svatko od njih prošao je ili prolazi kroz specifičnu obiteljsku situaciju, a i činjenica da su adolescenti nije nam olakšavala situaciju. Na stotine pitanja prošlo nam je kroz glavu: što, kako i na koji način im reći, kako će oni interpretirati dane informacije o spolnom zdravlju i kakve informacije oni uopće imaju? S obzirom na to da je na nama bila velika odgovornost, strah je bio još veći. Međutim, kada je radionica počela, strah je postupno nestao, kako s naše, tako i s njihove strane. Način na koji su nas slušali i pitanja koja su s osmijehom postavljali, otkrili su nam izrazitu zanimaciju, ali i veliko neznanje o pitanjima koja im se trenutno nameću a na koja im nitko ne može pružiti adekvatan odgovor. Nakon sat i pol ugodnoga i zabavnog druženja i razgovora, oprostili smo se od njih, zadovoljni što smo im pružili barem djelić našega znanja.

Anamarija Čuže i Miro Jukić
studenti 5. godine studija Medicine

Povratak Bolnice za medvjediće

1

2

3

4

5

6

7

- 1] Doktorica za medvjediće Antonija
- 2] Kirurgija za medvjediće: Krešimir i Marko
- 3] Doktorica za medvjediće Ivona
- 4] Doktorica za medvjediće Marija
- 5] Laboratorij za medvjediće: Matea i Blanka
- 6] Ljekarna i prijem za medvjediće: Ana, Martina i Nikolina
- 7] TBH team: medvjedići, djeca, studenti, tete i prof. Renata Pecotić i prof. Maja Valić

Nakon četiri godine pauze, studenti Medicine i članovi studentske udruge CroMSIC u suradnji s katedrom TNZ ponovno su pokrenuli akciju *Teddy bear hospital*. Projekt su osmislili studenti Medicine u Švedskoj te je on kao takav zaštićen, a zadnjih desetak godina provodi se u većini europskih država, pa tako i u Hrvatskoj. Kao što ste već čitali u *Glasniku*, Bolnica za medvjediće je projekt koji u Splitu provodi studentska udruga CroMSIC, kojemu je cilj približiti se djeci predškolske dobi te im omogućiti da se kroz igru i zabavu oslobode straha od liječnika.

U sklopu Tjedna mozga, 14. ožujka 2012. godine, nakon četiri godine spavanja zimskog sna, posjetili smo Dječji vrtić Murtolica, koji je smješten tik uz naš Medicinski fakultet. U akciji su sudjelovali studenti treće, četvrte, pete i šeste godine studija Medicine. Nije bilo lako sve organizirati, no uz veliku pomoć starijih studenata akcija je prošla besprijekorno. Djeca su imala zadatak svoje prehladene i slomljene plišane ljubimce dovesti do naših ambulanta, gdje su studenti uz mno-

go strpljenja i ljubavi pokušali pomoći malim ljubimcima. Kroz igru i smijeh djeca su iz prve ruke doznala kako funkcionira bolnica te su neposrednim kontaktom sa studentima polagano gubili strah od bijele kute i medicinskih procedura. Ta mala bića puna iskrenoga i neiskvarenog pogleda na svijet upijala su s veseljem sva nova znanja koje je uz interaktivne modele bilo puno lakše objasniti. Bilo je tu svega: od slomljenih nožica i peraja, upala grla pa sve do bolova u trbuhu, glavobolja, upala srednjega uha... Moramo se pohvaliti da su svi mali pacijenti na kraju bili uspješno izliječeni te da su se djeca nastavila bezbrižno igrati svojim igračkama.

Bolnica za medvjediće nastaviti će se tijekom ove akademske godine! Pozivamo sve zainteresirane da se uključe u ovu zanimljivu i korisnu akciju. Volontiranjem u ovoj akciji ne samo da ćete imati priliku pomoći djeci nego će vas njihova velika pozitivna energija ispuniti u cijelosti! Veselimo se sljedećem susretu s malim prijateljima!

Martina Paradžik, studentica 4. godine studija Medicine
Marko Šimunović, student 5. godine studija Medicine

Obilježavanje Dana rijetkih bolesti

CroMSIC i Udruga oboljelih od kolagenoza na štandu u Marmontovoj

Međunarodni dan rijetkih bolesti obilježava se 29. veljače. Ove je godine pod sloganom „Rijetki, ali jači zajedno” istovremeno obilježen u šest gradova: Osijeku, Rijeci, Splitu, Dubrovniku, Križevcima i Zagrebu. Udruga studenata medicine CroMSIC u suradnji s Udrugom oboljelih od kolagenoza akcijom održanom 25. veljače 2012. godine pridružila se obilježavanju Dana rijetkih bolesti.

Studenti iz CroMSIC-a i članovi Udruge oboljelih od kolagenoza okupili su se u Marmontovoj ulici u Splitu, u informativnom kutku. Dijelili su informativno-edukativne materijale, razgovarali s građanima kako bi ih upoznali s rijetkim bolestima te mogućnostima ranoga prepoznavanja i liječenja i prikupljali donacije za daljnji rad Udruge. Članovi CroMSIC-a su, osim u informativnom kutku, sudjelovali i u informativnom educiranju građana i na cijeloj Rivi, gdje su građani pokazali veliko zanimanje.

Osim postavljanja informativnoga kutka, ove su godine članovi CroMSIC-a sudjelovali i na predavanju povodom ovoga dana, kako bi i sami bili bolje upoznati s rijetkim bolestima i problemima s kakvim se oboljele osobe susreću u svakodnevnom životu. Predavanje je održano 18. veljače 2012. godine. Stručnjaci su govorili o dijagnostici i liječenju 30 000 osoba koje, prema procjenama, u Hrvatskoj boluju od rijetkih bolesti. Ove se godine glavni naglasak stavio na

solidarnost – važnost i potporu za suradnjom, kao i za međusobnu potporu u području rijetkih bolesti.

Rijetke su bolesti kronična i doživotna stanja kod kojih se prvi simptomi uobičajeno javljaju u djetinjstvu, a često dovede do invaliditeta i značajnoga smanjenja kvalitete života zbog fizičkih, mentalnih i osjetilnih oštećenja. Zbog slaboga poznavanja ovih bolesti, nedostatka znanstveno utemeljenih informacija i educiranih stručnjaka, dijagnoza se često postavlja kasno, u vrijeme kada bolest već ostavi ireverzibilne posljedice na zdravlje. Rijetke bolesti su, prema definiciji u zemljama Europske unije, prihvaćenoj i od Hrvatskoga društva za rijetke bolesti Hrvatskoga liječničkog zbora, bolesti koje pogađaju manje od 5 oboljelih na 10 000 stanovnika.

Ova se akcija može uvrstiti među najveće akcije napravljene ove godine u okviru CroMSIC-a, kao i u nacionalni projekt Udruge CroMSIC unutar odbora za javno zdravstvo. Članovi CroMSIC-a Split koji su sudjelovali u akciji su sljedeći: Domagoj Marković, Miro Jukić, Anamarija Čuže, Marko Šimunović, Mario Milun, Marija Boban, Antonija Bartulić, Sunčana Janković, Martina Paradžik, Igor Begović, Boran Katunarić, Luči Giljanović i Stjepan Klisović.

Domagoj Marković
student 5. godine studija Medicine

Svjetski dan borbe protiv AIDS-a

U Splitu se 1. prosinca 2011. godine u vremenu od 13 do 19 h na četirima lokacijama obilježio Dan borbe protiv AIDS-a. Lokacije su bile centar Joker, City Centar One, Ekonomski fakultet Split i Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Split. Voditelji štandova bili su Anamarija Čuže (Joker), Miro Jukić (City Centar One), Ante Erceg (EFST) i Dragana Perić (FESB). Osim njih, u akciji su sudjelovali volonteri Ante Pojatina (student 6. godine), Ivana Kojundžić, Milica Grubišić, Lana Trogrlić, Ela Šolić, Petar Pavao Franić (studenti 5. godine), Martina Paradžik (studentica 4. godine), Tea Livaja, Irena Perić, Igor Begović (studenti 3. godine) i Anica Kolić (studentica stručnoga studija).

Odaziv je bio odličan, a najbolji je bio na FESB-u i u Jokeru. Posjetiteljima štandova ponuđeno je potpisivanje deklaracije kojom potvrđuju da će kontinuirano educirati sebe i druge o putovima prijenosa i prevenciji širenja HIV infekcije, da neće diskriminirati niti stigmatizirati oboljele od HIV-a/AIDS-a, da neće svjesno ugrožavati njihova ljudska prava, da će svakodnevno u privatnom i poslovnom životu prakticirati toleranciju te poticati druge da čine isto. Nakon potpisivanja deklaracije sudionici su dobili simboličan poklon, prezervativ. Skupljeno je oko 150 potpisa i podijeljeno je oko 1000 letaka.

Ovo radim dosta dugo i do sada nije bilo neugodnih situacija. No, moram reći da sam se ovaj put našao u jednoj. Naime, na lokaciji gdje sam ja bio (City Centar One), vidio sam i osjetio osuđujuće poglede ljudi oko sebe i to redom mladih koji bi prišli pultu i čim bi pročitali AIDS, trkom bi pobjegli. Ne znam zbog čega su stekli krivi dojam, možda su pomislili da mi koji stojimo tamo bolujemo od AIDS-a. Srećom, takvih neugodnih situacija je bilo manje nego pozitivnih reakcija. Ljudi su nam u velikom broju prilazili, raspitivali se i podržali našu inicijativu.

Također smo 2. prosinca 2011. godine uspješno organizirali STOP AIDS PARTY u klubu O'Hara u Splitu. Atmosfera je bila odlična. Ovim putem želim zahvaliti klubu O'Hara na izvršnoj izvedbi i super suradnji. I tamo je podijeljeno još 250 prezervativa i 250 letaka, a kostim u obliku spermija bio je glavna atrakcija!

Miro Jukić
student 5. godine studija Medicine

Milica na štandu u Jokeru

STOP AIDS PARTY u klubu O'Hara

May the condom be with you

Obilježavanje Svjetskoga dana oralnog zdravlja u Splitu

U druga za edukaciju djece Zubić vila 17. rujna 2011. godine po treći je put obilježila Svjetski dan oralnog zdravlja. Ponosni smo što je ovogodišnja manifestacija održana kod nas u Splitu, i to na Rivi. Cjelodnevnom radionicama nastojali smo djeci, a i njihovim roditeljima ukazati na potrebu održavanja oralne higijene, očuvanja oralnoga zdravlja i tako pokušati otkloniti dječji strah od stomatologa. Uz kolegice obučene u zubić vile i zub, didaktičke igračke, modele čeljusti, radne listove, djeca nisu mogla skriti svoje zadovoljstvo i zainteresiranost. Mnoštvo roditelja i djece odazvalo se našoj akciji unatoč vrućem danu i visokoj temperaturi zraka te su umjesto plaže izabrali nas. Potkovani dosadašnjim iskustvom u provođenju ovakvoga načina edukacije, koje smo stekli održavajući ovakve radionice po

vrćima, nije bilo razloga da sve ne prođe u najboljem redu. Dobili smo pohvale od oduševljenih roditelja koji su velikodušno podržali našu akciju, a i od gradonačelnika.

Za obilježavanje Svjetskoga dana oralnog zdravlja najveća zasluga ide studentima splitskoga studija Dentalne medicine, zagrebačkom Stomatološkom fakultetu te njegovim studentima i našim sponzorima, gradu Splitu, Magmi i Cemexu.

Nadamo se da ćemo ovakve akcije i dalje organizirati u našem gradu te tako podizati opću svijest o potrebi očuvanja oralnoga zdravlja.

Emilija Ledina i Ana Koceić
studentice 5. godine studija Dentalne medicine
Fotografije: Sonja Dvornik

DentiST – časopis studenata Dentalne medicine

DentiST je ime novoosnovanoga časopisa studenata studija Dentalne medicine u Splitu. Osnovan je s ciljem objavljivanja suvremenih stručnih tekstova iz područja dentalne medicine koji će budućim generacijama pomagati pri učenju i proučavanju određenih područja iz različitih grana naše struke. Tekstove uglavnom pišu studenti sami uz pomoć i nadzor mentora, odnosno asistenata i predavača na studiju. Časopis je osnovao Mate Miloš, student 5. godine, po uzoru na list studenata Stomatološkoga fakulteta u Zagrebu, *Sondu*. Pri lektoriranju, uređivanju „žutih stranica“ i grafičkom dizajnu pripomogle su studentice Katarina Madunić, Anita Meštrović i Matea Majstorović. Osim stručnih tekstova, u DentiST-u se mogu naći i intervjui, kratki opisi stručnih putovanja naših studenata u inozemstvo, „žute stranice“ te različite akcije koje provode studenti Dentalne medicine, poput Zubić vile, humanitarne akcije. Časopis će izlaziti dva puta godišnje, a nadamo se da će se broj tiskanih primjeraka svakim novim brojem povećavati i da će budućim generacijama studenata na našem studiju pomagati u učenju i proučavanju određenih tema. Također pozivamo i ostale studente koji su zainteresirani i na bilo koji način voljni sudjelovati u stvaranju časopisa da se jave uredniku na elektroničku adresu matemilos1@gmail.com ili zamjenici na katarina_madunic@yahoo.com

Anita Meštrović, Katarina Madunić i Mate Miloš
studenti 5. godine studija Dentalne medicine

Naslovnica prvog broja časopisa DentiST

Razmjena studenata u Češkoj

Anite Erceg i Miro Jukić, kao studenti 4. godine, prošlo su ljetno posjetili Češku, točnije grad Brno (iako su se svim silama trudili da to bude Prag). Autobusnom linijom Split – Brno, koja ljeti vozi jednom tjedno, stigli su do odredišta nakon 14 sati.

Domaćini su nas dočekali na autobusnom kolodvoru s kojeg su nas uputili na gradski kolodvor kako bismo napravili pokazne karte i tramvajem nas dopratili u hostel. Bili smo smješteni u jednom od osam hostela u Brnu, imena Kounicova. Pohvaljujem izrazito ljubazne domaćine, ali i sami doček koji je do zadnjega detalja bio savršeno organiziran.

Kako smo stigli dan ranije, ostatak dana proveli smo s domaćinima u *pubu* The Best, koji će ostati zapamćen po (čemu drugom nego) pivu. Svi smo se okupili na organiziranom tulumu dobrodošlice, ujedno i sastanku na kojem smo odabirali željene izlete. Slijedila je večera. No, veselje nije dugo potrajalo! Domaćini su obznaneli da hrana nije besplatna i da smo dužni platiti određenu svotu novca. S razlogom smo se naljutili jer ni u jednom trenutku o tome nismo bili obaviješteni. Istina, nisu neki novci bili u pitanju, ali ipak...

Nakon što smo riješili sve troškove (večeru, izlete, studentsku iskaznicu, osiguranje u slučaju nezgode na poslu), imali smo slobodno vrijeme do sljedećega jutra, kada smo započeli s radom u bolnici. Kako je broj studenata bio velik, bili smo podijeljeni u tri bolnice u Brnu. Rano ujutro domaćin je došao po nas, odveo nas u bolnicu te nam pritom pokazao koji tramvaj koristiti i kada i kome se u bolnici javiti. Kolega Erceg bio je u drugoj bolnici na odjelu pulmologije, a ja sam bio na odjelu interventne kardiologije. U njihovim zdravstvenim ustanovama sve to skupa malo drugačije funkcionira. Naime, na mojem odjelu, točnije paviljonu, postoje pododjeli (aritmologija, koronarna, intenzivna, CATH LAB, dio za srčano dekompenzirane...) gdje su pacijenti podijeljeni prema osnovnoj bolesti i stanju. Tu se moralo raditi barem šest sati dnevno jer se meni dodijeljena profesorica čvrsto uhvatila posla. Kada sve skupa sagledam, više smo gledali nego radili, ali ako tražite neki posao, oni vam ga i dodijele. Tako smo mi auskultirali, čitali EKG, sudjelovali u kateterizaciji kod koronarografije i još mnogo toga.

Ledenice, Ante, Miro i ostali studenti na razmjeni

Što se tiče znanja engleskoga jezika, liječnici govore solidno, ali, na žalost, samo liječnici. Općenito jako malo ljudi zna engleski, čime smo bili neugodno iznenađeni. Sve im je sinkronizirano na češki te sam osobno, zbog osnovnoga sporazumijevanja, u hostelu preko YouTubea učio osnove njihova jezika. Ljudi su uglavnom ljubazni i susretljivi. Brno je studentski grad, preko ljeta prazan. Jedan dan smo čak svjedočili nasilju, a meni je usto ukraden mobitel. Pokušavao sam objasniti policiji što se dogodilo, ali zbog mogega „znanja“ češkog i njihova „znanja“ engleskoga, nismo se uspjeli sporazumjeti.

Ovo je bilo zaista nezaboravno iskustvo te je uz neugodne i neočekivane trenutke ipak bilo spektakularno. Preporučujem svima koji imaju priliku iskusiti razmjenu putem CroMSIC-a da to i učine.

Miro Jukić
student 5. godine studija Medicine

Najbolje moguće provedenih mjesec dana ljetnih praznika bilo je upravo to vrijeme u Češkoj. Upoznao sam se s vršnjacima iz različitih krajeva svijeta, različitih rasa i vjera, ali s istim porokom – medicinom. Prvih nekoliko dana proteklo je u upoznavanju, nakon čega smo krenuli u pohod na pubove, ne samo u Brnu, u kojem smo bili smješteni, već i po ostatku Južne Moravije, Češke, Slovačke, pa i do Austrije.

Iako su popodneva i noći bila rezervirana za provode, izlete i uživanciju, jutro su ipak bila posvećena medicini. Na Odjelu za plućne bolesti fakultetske bolnice u Brnu mentori su mi bili liječnici koji su pokazali želju da prenesu što više znanja, što me posebno ugodno iznenadilo.

Najviše od svega me se dojmio Prag, kojeg imam namjeru ponovno posjetiti.

Dobre zabave nije nedostajalo, a to je na kraju ono čega se najviše sjećamo.

Ante Erceg
student 5. godine studija Medicine

„Rekonstrukcija u kirurgiji glave i vrata“ - za nove spoznaje i dobrobit pacijenata

IX. kongres Hrvatskoga društva za maksilofacijalnu, plastičnu i rekonstrukcijsku kirurgiju glave i vrata te III. kongres Hrvatskoga društva za oralnu kirurgiju održani su od 24. – 26. studenoga 2011. godine u splitskom hotelu Atrium, s glavnom temom „Rekonstrukcija u kirurgiji glave i vrata“. Organizatori ovoga događaja bili su Hrvatski liječnički zbor, Društvo za maksilofacijalnu, plastičnu i rekonstrukcijsku kirurgiju glave i vrata te Društvo za oralnu kirurgiju, u suradnji s Kliničkim bolničkim centrom Split i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Splitu. Glavni pokrovitelji Kongresa bili su Splitsko-dalmatinska županija i Grad Split.

Na otvaranju Kongresa, koji je okupio stotinjak sudionika iz Hrvatske i goste iz Makedonije, sudionicima su se obratili gosp. Visko Haladić, dožupan Splitsko-dalmatinske županije u ime župana gosp. Ante Sanadera i doc. dr. sc. Ante Punda, prodekan Medicinskoga fakulteta u Splitu, koji se obratio u ime dekana prof. dr. sc. Dragana Ljutića. Kao domaćin i glavni organizator ovoga događaja Kongres je otvorio dr.

Njegoslav Bušić, splitski maksilofacijalni kirurg i predsjednik Hrvatskoga društva za maksilofacijalnu, plastičnu i rekonstrukcijsku kirurgiju glave i vrata. Na početku rada Kongresa rekao je: „Svjedoci smo uspješne dugogodišnje suradnje Hrvatskoga društva za maksilofacijalnu, plastičnu i rekonstrukcijsku kirurgiju glave i vrata i Hrvatskoga društva za oralnu kirurgiju. Tu suradnju odlučili smo oplemeniti organizacijom zajedničkoga Kongresa naših dvaju društava. Vodeća tema Kongresa uvijek je aktualna rekonstrukcija, a u okviru slobodnih tema otvorio se širok prostor za prikaz stručnih postignuća iz svih područja kirurgije glave i vrata. Prijavljen je već tradicionalno velik broj specijalizantskih radova. Sve nam to jamči konstruktivno sučeljavanje mišljenja i usvajanje novih spoznaja koje ćemo znati primijeniti u dobrobit naših bolesnika.“

Uz dr. Njegoslava Bušića, u predsjedništvu Kongresa bio je i prof. dr. sc. Darko Macan, a u Organizacijskom odboru bili su prof. dr. sc. Narandža Aljinović Ratković, dr. Jozo

Dr. Njegoslav Bušić

Badrov, dr. Ivan Brakus, dr. Njegoslav Bušić, dr. Saša Ercegović, dr. Slaven Lupi-Ferandin, prof. dr. sc. Darko Macan, dr. Ivica Pavičić i prof. dr. sc. Mišo Virag, doajen hrvatske kirurgije glave i vrata.

Za ovu prigodu, po prvi put u povijesti kongresa, otvorena je i internetska stranica (www.kongres-mfkokspl.it.com) na kojoj su se zainteresirani mogli informirati o svim novostima vezanima za Kongres, pročitati program, informirati se o našem gradu, te su tu mogli prijaviti svoje radove. I za ovu je novinu organizator dobio brojne pohvale.

U trodnevnom radnom dijelu Kongresa izmijenilo se preko 40 predavača, koji su u dijelovima rasprave izazvali iznimno konstruktivne razmjene mišljenja. Specifičnost kongresa maksilofacijalne kirurgije jest sekcija specijalizantskih predavanja. U tom je dijelu Kongresa ove godine deset specijalizanata maksilofacijalne i oralne kirurgije održalo svoja predavanja koja su članovi obaju kirurških društava ocjenjivali. Na svečanoj večeri koja je organizirana za sudionike proglašen je najbolji specijalizantski rad – rad dr. Koraljke Hat, specijalizantice iz zagrebačke Kliničke bolnice Dubrava, koja se, pod mentorstvom prof. dr. sc. Narandže Aljinović Ratković, predstavila temom „Promjene u rekonstrukciji traumatskih defekata orbite tijekom 16 godina u Klinici za kirurgiju lica, čeljusti i usta“.

Ove godine, na inicijativu dr. Njegoslava Bušića, radu Kongresa priključila su se i četiri studenta. Dva zagrebačka (M. Dobranić i I. Čvrlejić) te dva splitska studenta. Split-

Ivan Šimundža i Ante Mihovilović

ski studenti 6. godine studija Medicine – Ante Mihovilović i Ivan Šimundža, održali su, pod mentorstvom dr. Bušića, predavanja za koja su dobili pohvale okupljenoga auditorija. Mihovilović se predstavio temom „*Seagull flap* – mudar izbor za rekonstrukciju distalnih dijelova nosa“, a Šimundža temom „Kongenitalni mišićni *torticollis* – prikaz slučaja“. Mihovilović je u svojem radu prikazao povijest rekonstrukcije nosa te suvremene mogućnosti rekonstrukcije defekata nosa primjenom kožnoga reznja čela koji svojim dizajnom podsjeća na galeba raširenih krila, a Šimundža etiopatogenezu prirođenoga uvrnutog vrata te prikaz slučaja djevojčice koja je uspješno obrađena na Odjelu za maksilofacijalnu kirurgiju u Splitu.

Organizator se zahvalio sponzorima koji su jednim dijelom omogućili održavanje ovoga kongresa, a posebna zahvala upućena je gosp. Ivici Čoviću, koji je putem svoje agencije *VIP travel DCM & PCO*, koja je bila službena agencija organizacije Kongresa, pridonio izvršnoj tehničkoj organizaciji. Zahvale su upućene i medicinskim sestrama s Odjela za maksilofacijalnu kirurgiju KBC-a Split, koje su izdvojile svoje slobodno vrijeme kako bi pomogle održavanju Kongresa.

Na kraju, dr. Njegoslav Bušić i prof. dr. sc. Mišo Virag pozvali su okupljene na XXI. kongres europskoga društva kranio-maksilo-facijalnih kirurga, koji će se održati od 11. do 15. rujna 2012. godine u Dubrovniku.

Ante Mihovilović
student 6. godine studija Medicine

Studenti na Riječkom karnevalu: gdje je Batman?

Vesela petorka

Delegacija splitskih studenata Medicine doživjela je niz zanimljivih dogodovština na Riječkom karnevalu. Naše sudjelovanje u karnevalskoj povorci možemo zahvaliti dobroj studentskoj suradnji između splitskoga i riječkog fakulteta. Iako je Bolonjski proces trebao olakšati suradnju i razmjenu studenata srodnih fakulteta, čini nam se da su birokratske i ine prepreke to uvelike usporile. Zato su studentski predstavnici uzeli stvar u svoje ruke i redovnim susretima u Zagrebu, Splitu i Rijeci odlučili uspostaviti kontakte i uskladiti zajedničke ciljeve (u Osijeku susreta još nije bilo). Na žalost, iako u početku najavljivan, dolazak zagrebačkih i osječkih kolega na karneval nije se ostvario te je knjiga spala na pet slova. Točnije, na peteročlano izaslanstvo splitskih studenata.

U timu sastavljenom od dvoje vlaja, dvije Hercegovke i jednoga Primorca od samoga početka vidjelo se da će biti zanimljivo. Dugopoljka je kasnila na polasku više nego što smo predvidjeli jer je vrijedno spremala marendu za cijelo društvo koju je, usput rečeno, u žurbi nakon što je vidjela koliko kasni uspjela ostaviti kod kuće. Oprezno i sigurno, unatoč jakoj buri koja nas je pratila i jačala svakim kilometrom Jadranske magistrale, stigli smo na odredište. Da nam dodatno osvježe dan, pobrinule su se naše nježnije suputnice koje su zbunjeno gledale riječke beskućnike smještene kat ispod nas u „visokokategorniku“ Crvenoga križa.

Nakon što smo uspjeli odagnati sve strahove i zbunjenosti iz vlastitih redova, krenuli smo na dogovoreni susret s domaćinima, a poslije niza „protokolarnih“ sastanaka u uredu predsjednika FOSS-a (njihov pandan našega Andrije Babića), upoznali smo fakultet i dobili upute za karneval. Naziv maškarane skupine bio je Gdje je Batman?. Više od stotinu medicinara skrivenih pod krinkom Batmanova pomoćnika Robina zazivalo je suvremenoga superheroja, no on se nije

Robini i zvončari

odazvao. Možda nas ni sam Batman nije prepoznao jer je osim crne maske preko lica sve drugo podsjećalo na parodiju Robin Hood: Muškarci u tajicama. Cilj je bio prikazati stanje u suvremenom hrvatskom društvu, gdje više nema istinskih heroja, a ostale su tek loše kopije koje nisu vrijedne kao original.

Rijetko se moglo naići na osobu koja taj dan nije imala makar obojano lice, šešir ili periku. S maskom preko lica, u živahnoj koloni budućih doktora, bilo je lijepo vidjeti sklad i veselje. Vaša petorka s početka ove priče nastavila je družnje uz glazbu, ples i obilje hrane pod šatorima postavljenim uz riječku obalu samo za ovu svrhu. Uistinu nije bilo važno čija je maska originalnija, svima je cilj bio samo se dobro zabaviti. Pjesme i plesa nije manjkalo. Riječki srednjoškolci zabavljali su se pod šatorima, staro i mlado bilo je na istom mjestu. Pomalo zavideći tim prizorima, napustili smo Rijeku.

I naš je Split poput Rijeke grad bogat kulturom, poviješću i tradicijom. U kratkom vremenu Medicinski fakultet u gradu pod Marjanom razvio se u zavidnu i respektabilnu ustanovu. Prepoznati od domaćih i stranih stručnjaka, napredovali smo na nastavnoj i znanstvenoj razini. Zadnjih godina studentski predstavnici osvijestili su i našu ulogu u svemu tome. Dotad pasivni promatrači, aktivno su se upustili u borbu za studentska prava, ne zanemarujući ni pokušaje oplemenjivanja studentskoga života. No, unatoč njihovu zalaganju, mnogi su zamišljeni planovi, na žalost, ostali nerealizirani.

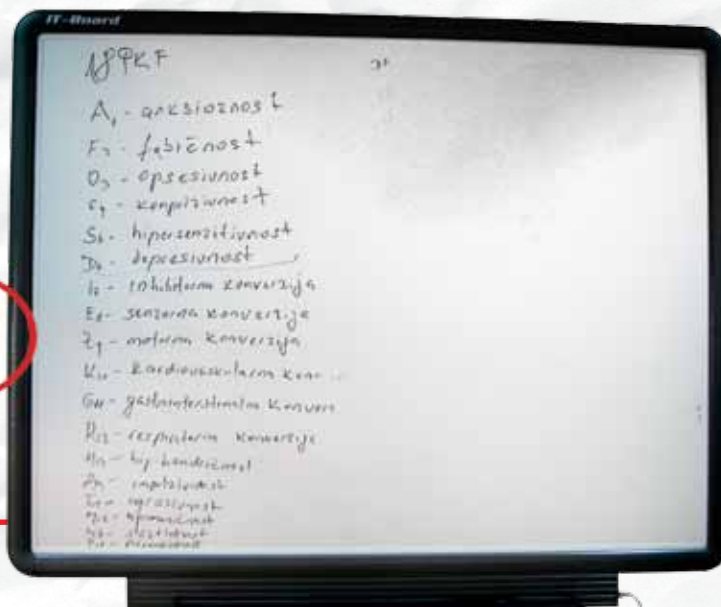
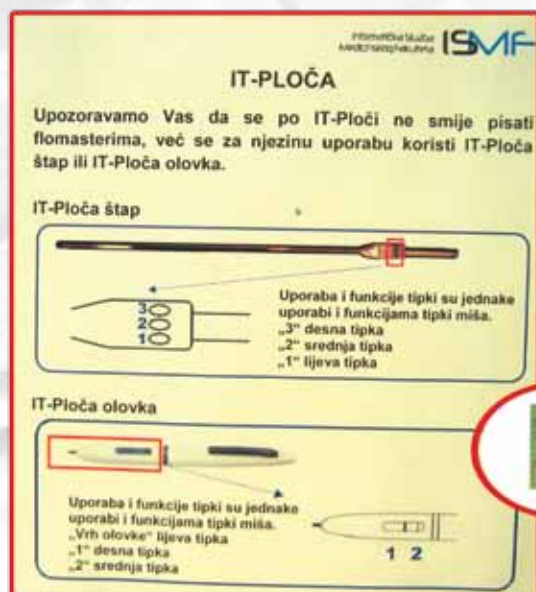
Stoga na kraju želim poručiti svima da se odazovemo organiziranim akcijama, stvorimo naše tradicionalne događaje, uključimo se u život našega grada. Split možda nema karneval kao što je riječki, no ima mnoge druge zanimljivosti kojima se možemo priključiti.

Matija Borić
student 6. godine studija Medicine

Čiketara

Gdje ima cigareta, ima i dima. Cigarete vidimo, ali gdje je dim? Nema veze što nema dima, tu je kavica. Evo kako izgleda hedonistički kutak u čarobnome medicinskom gradu.

Ispisana „pametna ploča“

Kažu da papir trpi svašta, a to vrijedi i za pametnu ploču. Po pametnoj ploči ne smije se pisati flomasterima, ali ima bit da je upozorenje kraj pametnjakovičke premaleno.

Pronađi dvojnika

Glasnik uvodi novu rubriku od ovoga broja: pronađi dvojnika fakultetskim ličnostima. Za početak smo mi pronašli dvojnika profesoru Mladenu Bobanu, koji nas je neodoljivo podsjetio na Michaela Keatona.

MEFST u bijelom mantilu

Masline zamotane u bijelo

Južni snježni profil medicinskog kampusa

Na poslu nikoga, a na igralištu vesela ekipica igra nogomet. Ne smeta snijeg svima...

Prazno parkiralište naših upravitelja; ozbiljno su shvatili „snježni dan“

Jutro u petak 3. veljače 2012. godine, unatoč prognozama, bilo je veliko iznenađenje svima; s razlogom. Cijeli Split i okolica bili su prekriveni debelim snježnim pokrivačem. Tako je zabijelio i naš fakultet. Uprava Grada Splita proglasila je „snježni dan“ i većina se prepustila zimskim radostima.

No, studenti Medicinskoga fakulteta, profesori i ostali djelatnici nisu olako shvatili taj dan. Svi su se nastojali što prije vratiti normalnom radnom i nastavnom rasporedu, svjesni problema koje svako suvišno odgađanje može uzrokovati (a za odgađanje nečega na Medicini – zaista je potrebna elementarna nepogoda). Oni najhrabriji studenti – ledolomci čak su toga jutra uspjeli doći na nastavu, a neki i na ispite, pa su prigodno nagrađeni. Ipak, protiv ovakvih elementarnih nepogoda ne možemo učiniti mnogo. Tada često više ovisimo o drugima koji su isto tako spriječeni, stoga se većina nije uspjela probiti do fakulteta. Naravno, nastava je radi sigurnosti studenata i svih djelatnika toga petka odgođena, a također i zakazani ispiti.

Profesori si ipak nisu mogli priuštiti san poput većine studenata toga jutra, ali su nam zato ovjekovječili ovaj nesvakidašnji izgled MEFST-a u bijelom.

Velikim trudom i radom svih djelatnika Fakulteta, počevši od organiziranja nastave do čišćenja prilaza zgradi fakulteta, ubrzo je omogućen normalan rad. Ova snježna blokada potrajala je u Splitu još otprilike tjedan dana, ali Medicinski fakultet svojom je izrazito kvalitetnom organiziranosti i dobrom timskom suradnjom puno ranije nastavio s ozbiljnim radom.

Iako je ovaj snijeg bio uzrok mnogih problema, od proklizavanja i padova do gnjavaža s novim rasporedima, vjerujem da ćemo svi rado pogledati ove lijepe fotografije našega bijelog fakulteta. Ovo je sigurno jedna od stvari za koje ne znamo hoćemo li je ikada više imati priliku vidjeti.

Zrinka Pribudić
studentica 2. godine studija Medicine

Osvrt na povijest i vizija razvoja Fakulteta

prof. dr. sc. Dragan Ljutić

Ispunjava me izniman osjećaj ponosa jer upravo ove godine, u mojem dekanskom mandatu, obilježavamo 15 godina samostalnosti Fakulteta. U radu i stvaranju Fakulteta sudjelovao sam od početka i ponosan sam jer smo postali respektabilnom znanstveno-nastavnom ustanovom. Temeljem mjerljivih indeksa znanstvenih postignuća koja se koriste za usporedbu sveučilišta, naše je Sveučilište vodeće u regiji, a 50% najboljih publikacija našeg Sveučilišta objavili su znanstvenici Medicinskog fakulteta u Splitu. Osim toga, naši studenti po svojoj stručnosti najbolje rangirani prilikom dobivanja specijalizacija. Sve je to pokazatelj uspjeha naše ustanove.

U svojim prvim danima ustrojstvo Fakulteta temeljilo se na povezivanju srodnih djelatnosti u katedre zbog nedostatka znanstveno-nastavnih zvanja. Danas je situacija potpuno suprotna. Sada na svim katedrama imamo kolege koji i te kako ispunjavaju sve uvjete za izbor u znanstveno-nastavna zvanja i vrlo skoro doći ćemo u situaciju da ćemo imati brojne kandidate za svako nastavno radno mjesto. Time će porasti i naša kvaliteta jer se napredovanje neće podrazumijevati, nego će se zaslužiti temeljem jasnih kriterija i rangiranja rada svih zaposlenika.

PROŠIRENJE FAKULTETSKIH PROSTORNIH KAPACITETA

Prezadovoljan sam jer je nova Uprava tijekom prvih pet mjeseci uspjela svojim angažmanom financijski omogućiti dovršetak amfiteatra nove zgrade i riješiti parkiralište s južne strane fakulteta. Novi fakultetski prostori pružit će nam mogućnost okupljanja, ne samo za potrebe Fakulteta u smislu održavanja nastave nego i kao mjesto gdje ćemo moći organizirati popularna predavanja, namjenske radionice kao što su pripreme za prijemne ispite, specijalističke i subspecijalističke ispite, ali i prostor za druga događanja od interesa za Medicinski fakultet, Sveučilište u Splitu i širu zajednicu, Grad i Županiju. Mogućnosti koje naš novi veliki amfiteatar pruža zaista su velike jer je opremljen suvremenom digitalnom tehnologijom koja će nam omogućiti izravno uključivanje u razna događanja u svijetu vezana za medicinu – primjerice, gledanje kirurških zahvata u Houstonu, ali i prijenos svih drugih zanimljivih zbivanja vezanih za humanitarna i kulturna zbivanja izvan Splita.

Izrazito sam zadovoljan jer će uskoro biti otvoren i mali hotel u sklopu našega fakulteta, prvenstveno namijenjen nastavnicima koji posjećuju naš fakultet, a u istoj će zgradi biti kavana i restoran. Ovi objekti neće imati života bez naših studenata, tako da će prvenstveno biti namijenjeni njima, ali i svima nama i našim gostima.

LJUDI SU NAJVAŽNIJI DIO FAKULTETA

Najvažniji dio Fakulteta su ljudi, studenti i zaposlenici. Studente trebamo više vezati za Fakultet, dati im više prilika da se eksponiraju kao predavači i da sudjeluju u znanstvenom radu. To će omogućiti i novi fakultetski prostori. Važno je da svi fakultetski zaposlenici budu zadovoljni na poslu i da se međusobno dobro slažu i uvažavaju. Jedino će tako u svojem poslu biti najbolji.

Fakultet treba svim svojim ljudima dati perspektivu. Stoga će Fakultet svakom djelatniku omogućiti da maksimalno napreduje, da iz Splita trnovitim putem dođe do zvijezda, ide na usavršavanje u svjetske centre izvrsnosti i da se vrati te pomogne u daljnjoj edukaciji i usavršavanju kolega u Splitu. Pritom je nužan jednak pristup i za znanost i za struku jer nastavnici medicinskog fakulteta trebaju biti izvrsni stručnjaci i izvrsni znanstvenici. Mi već jesmo izvrsni, što pokazuju naši znanstveni i stručni rezultati, i stoga sam iznimno ponosan na sve nas, a osobito na naše izvrsne znanstvenike.

VIZIJA STRUČNOGA I ZNANSTVENOG RAZVOJA FAKULTETA

Medicinski fakultet u Splitu treba iskoristiti svoje prirodno okruženje i postati jedinstvenim hrvatskim medicinskim fakultetom sa svojim specifičnostima. Splitske specifičnosti, što se struke tiče, urgentna su, turistička, pomorska i sportska medicina. Što se tiče znanosti, Fakultet ima izvanredne timove znanstvenika koji svoje radove objavljuju u vrhunskim svjetskim časopisima i koji nam trebaju služiti kao ogled kako razvijati znanosti. Područja istraživanja u kojima se osobito ističemo jesu pomorska i hiperbarična medicina, medicina ronjenja, neuroznanost, onkologija i šećerna bolest. Imamo i dobre timove koji se bave kliničkom znanosti i objavljuju u uglednim svjetskim kliničkim časopisima koji, doduše, nemaju takav čimbenik odjeka kao časopisi u kojima se objavljuje bazična znanost, ali svejedno sve to doprinosi značaju i ugledu našega fakulteta. Da je tome tako, potvrđuju nebrojene poruke koje osobno dobivam od kolega liječnika i studenata iz svijeta koji bi vrlo rado surađivali s našim fakultetom ili bi odradili jedan dio svojega studija na našem fakultetu.

S druge strane, moja želja i želja naše uprave jest povezati bolnice gradova u Dalmaciji s Fakultetom, da sve te bolnice budu nastavna baza našega fakulteta. I naši studenti podupiru ovu inicijativu. Stoga je Fakultetskom vijeću predloženo i izglasano je potpisivanje ugovora o suradnji s Općom bolnicom Zadar. Suradnjom s regionalnim bolnicama podižemo znanstveni standard cijele regije. S druge strane dajemo mogućnost kolegama koji žive i rade, primjerice, u Dubrovniku da napreduju znanstveno, nastavno i stručno u svojim djelatnostima, što je opet vrlo važno za sigurnost življenja stanovništva u sredinama gdje oni obavljaju svoj posao.

Fakultet treba pomoći struci da se digne na višu razinu. Jedan od načina da se to provede jest raspisivanje natječaja za specijalizacije za potrebe Medicinskoga fakulteta, a u dogovoru s KBC–om Split, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta. Time ćemo pružiti perspektivu i priliku mladim kliničarima da u suradnji s Fakultetom razvijaju znanost i struku na korist zdravstva i znanosti.

Vezano za nastavu, naš je fakultet postao pravo malo sveučilište s obzirom na broj studijskih programa koje provodimo. Imamo studij Medicine na hrvatskom jeziku, s kojim je sve i počelo. Na taj studij ove smo godine upisali 75 studenata, a sljedeće akademske godine ih uz potporu Sveučilišta u Splitu namjeravamo upisati 90, kako bismo odgovorili na potrebe hrvatskoga društva za većim brojem liječnika. Studij Dentalne medicine ove je godine upisao petu generaciju studenata i taj se studij izvrsno razvija. Sljedeći nam je izazov rješavanje adekvatnih prostornih uvjeta za studiranje studenata Dentalne medicine te stoga trebamo napraviti dobar i povoljan ugovor sa županijskom poliklinikom da postane fakultetskom klinikom. Već je dogovoren sastanak sa županom, na kojem se Uprava nada riješiti ovo goruće pitanje. U suradnji s Kemijsko-tehnološkim fakultetom naš fakultet provodi studij Farmacije. Vrijedi spomenuti i da su osim angažmana na našim vlastitim studijskim programima nastavnici Medicinskoga fakulteta nositelji nastave na sveučilišnom Odjelu za zdravstvene studije i na Sveučilišnom studijskom centru za forenzične znanosti. Uz sve to, naš fakultet ima snagu i za izvođenje studija Medicine na engleskom jeziku. Naša je nastavna izvrsnost prepoznata izvan granica naše zemlje pa je potpisan ugovor o suradnji s Medicinskim fakultetom iz Botswane, kako bismo im pomogli u izvođenju nastave iz Anatomije. Kolege s Veleučilišta u Šibeniku traže od nas pomoć u uspostavi zdravstvenih studija u Šibeniku. Želimo biti i centrom izvrsnosti u području medicinskoga izdavaštva. Fakultet se namjerava još više profilirati u izdavanju udžbenika Medicinskoga fakulteta u Splitu, zbog čega je prof. dr. sc. Milan Ivanišević imenovan pomoćnikom dekana za izdavaštvo.

PORUKA KOLEGAMA

Medicinski fakultet u Splitu slavi 15. godišnjicu postojanja zahvaljujući svima vama. Samo zajedničkim radom i trudom možemo nastaviti dosadašnje uspjehe i postati još bolji, u svim područjima svojega djelovanja. Uz čestitke povodom 15. obljetnice Fakulteta, želim poručiti našim studentima i zaposlenicima da svima želim da se dobro osjećaju na našem fakultetu. Tko na Fakultetu želi dobro učiti i raditi, imat će moju podršku.

prof. dr. sc. Dragan Ljutić
dekan Medicinskoga fakulteta u Splitu

Uspješan početak studija Medicina na engleskom jeziku

Studenti Medicine na engleskom i voditelj studija prof. Zoran Valić

U trenutku izlaska ovoga broja *Glasnika* studenti „engleskog“ studija odslušať će sve predmete prve godine studija osim Anatomije i izbornih predmeta. Općenito se može reći kako možemo biti zadovoljni dosadašnjim tijekom odvijanja nastave.

BROJ STUDENATA

Ukupno smo upisali 21 studenta. Nastava je počela 3. listopada predmetom Medicinska humanistika. Prije samoga početka nastave studentima su se obratili članovi uprave kao i predstavnici Sveučilišta u Splitu, a sve zbog iznimne važnosti studija kao prvoga cjelovitog na nekom stranom jeziku. Postoje nagovještaji kako bi našim stopama uskoro mogli krenuti još neki fakulteti našega sveučilišta.

Dvoje nas je studenata u međuvremenu napustilo. Jedna se studentica vratila kući zbog, kako nam je rekla, bolesti majke koju nema tko njegovati. Unatoč brojnim nastojanjima, nismo uspjeli s njom stupiti u kontakt i reći joj da ćemo joj omogućiti nastavak studiranja u sljedećoj akademskoj godini. Drugi student se, na nama nerazjašnjeni način, uspio i nakon početka akademske godine upisati na medicinski fakultet u Njemačkoj, gdje je odlučio nastaviti svoje obrazovanje. Tako sada imamo 19 studenata koji uredno pohađaju nastavu na našem fakultetu.

RJEŠAVANJE PROBLEMA

Na samom početku dočekalo nas je nekoliko problema vezanih uz sam boravak stranih studenata u Splitu. Naime, veliku smo većinu studenata obavijestili o prijemu na studij samo nekoliko dana prije početka nastave te nisu imali puno

vremena na odgovarajući se način pripremiti za dolazak u njima stranu zemlju. Ipak, svi su uspjeli pronaći privatni smještaj, iako je bilo i privremenoga smještaja u turističkim apartmanima u kojima su prethodno ljetovali s roditeljima, a katkad i ozbiljnoga neslaganja s privremenim najmodavcima. Trenutno nemamo informacija o mogućim problemima vezanim za smještaj studenata.

Svi studenti koji nisu hrvatski državljani za svoj boravak na području Hrvatske moraju imati odobren zahtjev za privremeni boravak, za čije je odobrenje potrebno regulirati i pitanje zdravstvenoga osiguranja tijekom samoga boravka. S obzirom na gore navedenu činjenicu o kratkom vremenskom periodu, jasno je da smo se susreli s velikim problemima. Uspostavili smo iznimno dobar kontakt s odgovornim osobama u Policijskoj upravi splitsko-dalmatinskoj, kojima i ovim putem zahvaljujem na strpljenju i susretljivosti. Više smo se puta našli u situaciji u kojoj bi najlakše bilo zaključiti kako studiranje stranih državljana u Hrvatskoj jednostavno nije moguće. No, zajedničkim radom na problemima uspjeli smo većinu prepreka uspješno riješiti te smo izvukli neke pouke koje smo odmah primijenili na natječaj za upis studenata sljedeće akademske godine, a koji smo objavili 5. ožujka ove godine. Do tiskanja *Glasnika* većina studenata ima uredno odobrenje za privremeni boravak, a prema saznanjima, postupak za svaku sljedeću godinu znatno je jednostavniji.

Nadalje, svi studenti koji žele nastaviti obrazovanje u Republici Hrvatskoj moraju imati priznatu inozemnu obrazovnu kvalifikaciju. Iako postoje mišljenja da za ovakvu vrstu studija priznanje i nije nužno, odlučili smo se za strogo poštovanje procedure. Kao za inat, u mjesecu rujnu došlo

je do promjene u nadležnosti za obavljanje postupka pa je umjesto Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta tu funkciju preuzela Agencija za odgoj i obrazovanje. Što to znači u našim uvjetima, mislim da nije potrebno detaljno pojašnjavati. Dovoljno je napomenuti kako u tim trenucima nije bilo niti jednog objašnjenja niti formulara na stranim jezicima. Pomogli smo studentima u službenom prevođenju dokumenata na hrvatski jezik i u ispunjavanju formulara te smo zajedničkim naporima ishodili priznanje njihovih inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

PREDMETNA NASTAVA

Iako smo u preliminarim razgovorima s pročelnicima katedri prve godine načelno dogovorili kako bi bilo dobro turnuse nastave preklopiti u što većoj mjeri s onima na studiju Dentalne medicine, u konačnici smo dobili situaciju da se većina predmeta odvija u terminima koji se ne preklapaju s onima na studiju Medicine i Dentalne medicine. Na taj se način nastavnici mogu kvalitetnije posvetiti organizaciji i izvođenju nastave na engleskom jeziku što će nam svima, barem prvih nekoliko godina, iziskivati dodatne napore i odricanja.

Kako god bilo, nastavu smo u konačnici započeli predmetima Medicinska humanistika, Socijalna medicina i Istraživanje u biomedicini i zdravstvu. Mislim da se radilo o dobroj odluci. Riječ je o vremenski manjim predmetima koji nisu stručno medicinski orijentirani. Studenti su ozbiljno prionuli radu tako da su uspješno položili navedene predmete. Na taj smo način ostvarili dva cilja: studente smo dodatno motivirali za rad i istovremeno im omogućili dovoljno vremena da se prilagode životu u Splitu te riješe gore navedene pravne probleme.

Polaganje Histologije i embriologije, Medicinske fizike i biofizike te Medicinske biologije pokazalo se malo težim zalogajem. Ipak, prolaznost je iznad 50%, a za neke smo ispite uz suglasnost svih nastavnika i prilagođavanjem rasporeda omogućili i dva službena izlaska na ispite, čime smo pridonijeli povećanju prolaznosti.

UČENJE HRVATSKOGA JEZIKA

Spletom okolnosti većinu naših studenata čine kandidati s njemačkoga govornog područja, podrijetlom iz Njemačke. Osim nekoliko izuzetaka, studenti ne govore niti razumiju hrvatski jezik. Naš dekan, prof. dr. Dragan Ljutić, ostvario je službeni kontakt s dekanom Filozofskoga fakulteta, prof. dr. Markom Trogrlićem. Osobno poznajem prof. Trogrlića, a i prodekan za nastavu Filozofskoga fakulteta, doc. dr. Goran Kardum, bio je djelatnik našega fakulteta. Sve to značajno je olakšalo međusobnu komunikaciju, a Filozofski fakultet već organizira nastavu iz hrvatskoga jezika za strane studente koji na našem sveučilištu borave u sklopu ERASMUS razmjena. Tako smo u konačnici organizirali nastavu Hrvat-

ski jezik za početnike, koja je započela 5. ožujka. Devedeset sati nastave studenti bi trebali odslušati do lipnja ove godine. Na taj način pripremili bismo studente za nastavu kliničkih predmeta. Iako teoretska nastava i na klinici mora biti organizirana na engleskom jeziku, teško je pretpostaviti da bismo mogli pronaći dovoljan broj pacijenata koji tečno govore engleski jezik za neometano odvijanje nastave.

U OČEKIVANJU ANATOMIJE

Do tiskanja *Glasnika* završit će i nastava iz predmeta Kliničke i socijalne vještine. Studentima će preostati (*last but not least*) nastava iz predmeta Anatomija. Iako je to vjerojatno najteži predmet prve godine (a i šire), pročelnik katedre, prof. dr. Ivica Grković, ima najveće iskustvo u izvođenju nastave na engleskom jeziku, a studenti su prethodnih godina u svojim anketama izražavali zadovoljstvo načinom organizacije nastave iz Anatomije. Nadajmo se da će slično biti i na engleskom studiju te da će tako većina studenata savladati i posljednju stepenicu na putu k uspješnom upisu druge godine studija.

UPIS NOVIH STUDENATA

Kao što sam već naveo, natječaj za upis na studij u sljedećoj akademskoj godini raspisali smo 5. ožujka. Objavljen je na fakultetskim i sveučilišnim mrežnim stranicama i prvi je rok otvoren do 2. srpnja. Interes za studij povećan je u odnosu na prošlu godinu i očituje se brojnim upitima putem elektroničke pošte, ali i izravnom komunikacijom s postojećim studentima.

U studentskoj referadi do početka ožujka značajan doprinos urednom odvijanju nastave dala je gđa Shelly Pranić. Kao izvorna govornica engleskoga jezika preuzela je na sebe svakodnevnu komunikaciju sa studentima. No, ona je na našem fakultetu zaposlena kao znanstvena novakinja te se nalazi pred upisom na doktorski studij, što je očito čini prekvalificiranom za navedeni posao. Ja joj se u svoje ime najsrdačnije zahvaljujem na dosadašnjoj suradnji i želim joj sreću s obzirom na njezin skorašnji porod. Na njezinom mjestu zaposlena je gđica Kristina Bradarić, koja od samoga početka vrlo agilno preuzima sve navedene zadaće. Obim posla značajno će se povećati pred kraj prijemnoga roka, a naročito u trenutku upisa. No, osnaženi ovogodišnjim iskustvom, mislimo da nećemo imati značajnijih problema u nastavljaju započetoga studija.

Na kraju, zahvalio bih gosp. Josipu Bariću, koji je pružio značajnu pravnu i logističku potporu prilikom upisa studenata, kao i svima onima kojima se izravno i neizravno povećao opseg posla zbog uspješne implementacije engleskoga studija.

prof. dr. sc. Zoran Valić
voditelj studija Medicina na engleskom jeziku

Johanna Dirkwinkel

Na Medicinskom fakultetu u Splitu vrlo mi se sviđa rad u malim skupinama. Odlično je što smo napokon počeli učiti hrvatski jezik na Fakultetu, iako bi bilo bolje da su sati hrvatskoga ponuđeni odmah na početku akademske godine. Moji prijatelji koji studiraju medicinu u Njemačkoj redovito mi javljaju kako se odvija njihov studij pa imam priliku usporediti svoj i njihov program. Gradivo je isto, ali studenti medicine u Njemačkoj nemaju kliničke vježbe već na prvoj godini kao što imamo mi i nemaju turnusnu nastavu, nego im se brojni predmeti predaju paralelno. Mislim da je ovaj sustav studiranja u Splitu bolji. Moji prijatelji u Njemačkoj mnogo uče iz testova jer od starijih studenata medicine dobiju testove pa se pripremaju po pitanjima. Meni je osobno mnogo teže učiti nego što sam očekivala jer trebam učiti o medicini na jeziku koji mi nije materinji. Medicinske knjige imam na engleskom i na njemačkom jeziku. Najprije učim na engleskom jeziku, a onda sve to čitam i na njemačkom jeziku kako bih bila sigurna da sam dobro razumjela gradivo na engleskom. U slobodno vrijeme obilazim Dioklecijanovu palaču. Volim odlaziti u kazalište, ali ne ovdje, jer ne razumijem dovoljno dobro jezik. Split je prekrasan grad i jako mi se sviđa što je na moru.

Nader Maai

Jako mi se sviđa studiranje u Splitu i vrlo sam sretan na vašem sveučilištu. Profesori koji nam predaju vrlo su motivirani. Zabavno je studirati ovdje. Nisam baš zadovoljan činjenicom što još ne znam dobro hrvatski jezik pa mi je teško komunicirati s pacijentima u bolnici. Danas smo bili na kliničkim vježbama i gledali otvoreni kirurški zahvat na srcu, što je bilo iznimno zanimljivo iskustvo. Ovdje mi se sviđa i vrijeme. Osim kada pada snijeg. Ne sviđa mi se Split pod snijegom. Sve u svemu, iznimno sam zadovoljan.

Lukas Marks

U Splitu mi se najviše sviđa toplo i sunčano vrijeme. Od fakultetskih programa najdraže su mi kliničke vježbe. Danas sam vidio otvorenu kirurgiju srca i to je bilo impresivno. Program studiranja nije pretežak, umjeren je. Treba mnogo učiti i ako se puno trudiš, za to ćeš biti nagrađen. Profesori posvećuju mnogo vremena studentima, a budući da je naša skupina malena, profesori se svakom studentu mogu posvetiti individualno. Obitelj mi ne nedostaje jer kući idem jednom mjesečno.

Anja Engelking

Drago mi je što odmah na prvoj godini imamo priliku obilaziti bolnicu. Sviđa mi se vaša klima i boravak u Splitu izgleda mi kao da sam stalno na praznicima. Hrvatski nam studenti pomažu onoliko koliko mogu, a s njima više komuniciraju oni među nama koji bolje znaju hrvatski jezik. Ponekad mi nedostaje obitelj, ali uglavnom ne jer mi je ovdje uistinu prekrasno.

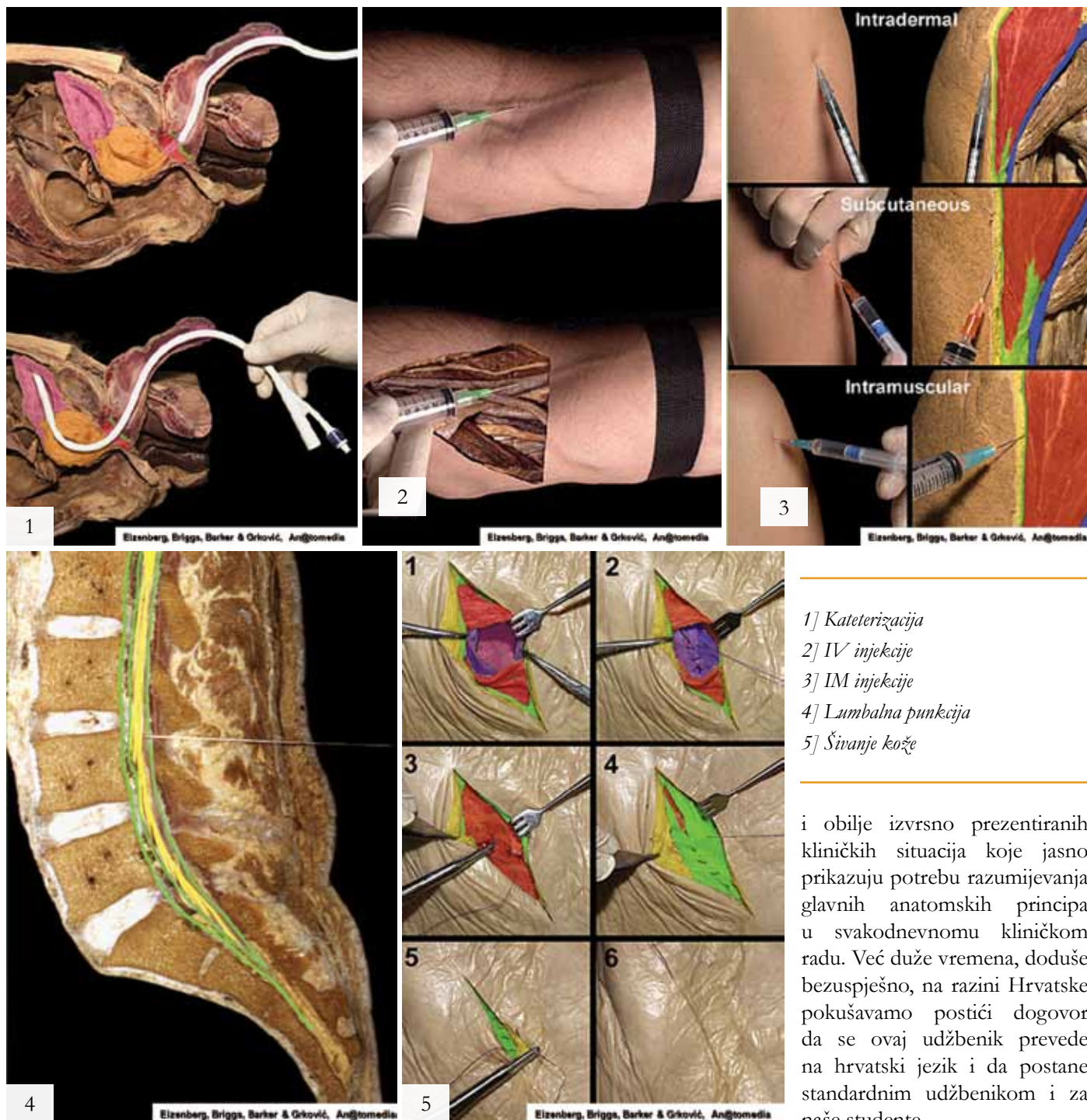
Sa studentima razgovarala: Livia Puljak

Friški umirovljenici

U akademskoj godini 2011/2012 mnogi su naši profesori otišli u mirovinu. *Glasnik* im daje još pola godine da im se slegnu dojmovi o ovom novom razdoblju života pa ćemo o njima više pisati u sljedećem broju *Glasnika*.

Naša mala klinička anatomija

Jedan od trenutačno najprodavanijih svjetskih udžbenika anatomije (koji smo i mi preporučili našim „Englezima“) zove se *Clinically Oriented Anatomy*, dakle *Klinički orijentirana anatomija*. Pravo ga je zadovoljstvo držati u rukama. Osim što je bogato ilustriran, tako da vam uz njega anatomski atlas gotovo uopće nije potreban, sadrži

Ipak, vjerujem da ćemo se složiti, jedno je kad se kliničke situacije i procedure gledaju u udžbenicima, a drugo je kad se uz pomoć anatomskih preparata i modela svojim rukama uvježbavaju. Zato smo prije dvije godine odlučili prijeći s riječi na djela.

Odmah moram naglasiti da mi nemamo ambicije naše studente prve godine naučiti znanja i vještine koje se savladavaju na kliničkim predmetima, naša je namjera dati znanju i razumijevanju anatomije klinički značaj. Kad studente učimo o inciziji kože da bismo secirali dublje strukture, posebnu pozornost obraćamo na smjer incizije, slojeve koji se režu te strukture koje incizijom mogu biti oštećene. Kad demonstriramo kateterizaciju muškarca i žene (na našim plastičnim modelima), upozoravamo na duljinu, zavoje, suženja i proširenja mokraćne cijevi (naročito muške), a kod laringoskopije studenti postaju svjesni zašto je jako važno dobro razumjeti odnos korijena jezika i epiglotisa grkljana te kako doista izgledaju poluzatvorene glasnice. Svega toga postanu svjesni svojim rukama i svim svojim osjetilima. Tako su ove godine studenti Medicine, čiji je turnus upravo završio, na vježbama iz Anatomije uz uobičajenu priliku da sami seciraju, imali

priliku šivati kožu, kateterizirati muškarca i ženu, davati intra-muskularne injekcije u glutealnoj regiji, izvoditi laringoskopiju i postavljati endotrahealni tubus te palpirati trnaste nastavke slabinskih kralješaka i vizualizirati slojeve kroz koje prolazi igla za lumbalnu punkciju. Neke od naših studenata morali smo gotovo „izbaciti“ iz dvorane za sekciju kad su ove demonstracije bile na rasporedu, a naši demonstratori sa starijih godina „gundali“ su jer oni nisu imali priliku ovako „začiniti“ svoju anatomiju.

I na kraju, za one koji se možda plaše ovakvih promjena, naš uigrani tim s PAK-a poručuje da dobra stara anatomija ostaje na našem fakultetu jedan od najzahtjevnijih temeljnih pretkliničkih predmeta; mi smo samo našoj staroj ljepotici odjenuli novo, privlačnije ruho koje joj pomaže dostojno pratiti svjetske trendove.

U ime anatomskeg tima,
prof. dr. sc. Ivica Grković

Kako iz Splita predavati studentima poslijediplomskoga studija u Zagrebu?

Korištenje informatičke tehnologije u nastavi svakim danom dobiva sve veće značenje. U doba širokopojasnoga interneta i računala s kamerama predavanja mogu postati vrlo zanimljiva. Jedno inovativno predavanje održano je 15. ožujka 2012. godine s početkom u 20.00 sati. Predavač je sjedio u prizemlju zgrade našega fakulteta, a petnaestak slušatelja najvećim je dijelom bilo iz Zagreba i slušalo je predavanje u svojim domovima. Programsku potporu za ovakva predavanja CARNet nudi besplatno svim korisnicima akademske zajednice, a program se zove Adobe Connect Pro. Najbolja stvar u vezi s programom je da na svoje računalo na trebate ništa instalirati, samo pristupate predavanju preko programa

za pretraživanje interneta. Nevolja ovoga predavanja za predavača je da ne vidi svoje slušatelje, a za vrijeme izlaganja ih ni ne čuje, tako da se osjeća pomalo čudno kada predaje svojemu računalu. Na kraju predavanja polaznici su iznijeli svoje komentare i, sudeći prema onima koji su nešto rekli, predavanje im se dosta svidjelo. Svi vi koji želite saznati više pogledajte stranicu <https://acp.carnet.hr/>, a predavanje u cijelosti možete pogledati i poslušati na adresi <https://acp.carnet.hr/p35442497/>.

doc. dr. sc. Ozren Polašek

Uspješan početak doktorskoga studija TRIBE

Posljediplomski studij Translacijska istraživanja u biomedicini sada je u drugoj akademskoj godini svojega postojanja. Prošlogodišnji „brucoši“ upravo upisuju drugu godinu. Napisana prijava teme doktorske disertacije studentima je uvjet za upis u drugu godinu. Razlog zbog kojeg smo se odlučili postaviti taj uvjet jest želja da potaknemo studente na što ranije definiranje plana istraživanja koje će biti osnovom njihove disertacije. Prijavu teme nije lako prirediti već na prvoj godini studija. Kako bismo u tome uspjeli, teme smo dorađivali pravim timskim radom tijekom nekoliko izvješća o napretku, tijekom kojih su se ideje podvrgavale kritici nastavnika i studenata. Rezultat tih napora je da od petnaest studenata svega dvoje još nema definiranu temu svojega istraživanja.

Istodobno s upisima u drugu godinu studija organiziran je i prijemni ispit za novu generaciju studenata. Kao i prve godine, broj prijavljenih kandidata bio je veći od upisnih kapaciteta te ćemo biti prisiljeni odgoditi upis dijela kandidata za iduću akademsku godinu. Tim ćemo kandidatima nastojati pomoći i potaknuti ih da neovisno o upisu krenu u istraživanje te da nam se pridruže u sljedećoj akademskoj godini s preliminarim rezultatima svojih istraživanja.

Promatrajući razvoj studija u protekle dvije godine možemo reći da je studij opravdao svoje pokretanje te da zasad ispunjava temeljnu ideju poticanja interdisciplinarnosti i timskoga rada. Na studiju tako pored medicinara imamo upisane kemičare, biologe, molekularne biotehnologe, psihologe. Teme istraživanja kojima se bave naši studenti kreću se od pravih translacijskih istraživanja poput istraživanja genski poboljšanih stanica mišićnoga tkiva u kirurgiji koljena, forenzičkih istraživanja pa do klasičnih temeljnih eksperimentalnih studija. Iako je biomedicina ono što povezuje sva istraživanja objedinjena ovim studijem, nisu rijetki oni koje ova raznolikost čudi i pomalo zabrinjava. Taj strah od miješanja drugih struka u područje biomedicine nije nešto neuobičajeno. U posljednjemu broju glasnika najveće svjetske udruge neuroznanstvenika (*SfN, Society*

for Neuroscience, Neuroscience Quarterly, Winter 2012) njezin predsjednik, Moses Chao, postavlja slično pitanje. Taj bivši glavni urednik jednoga od najprestižnijih časopisa iz područja neuroznanosti (*Journal of Neuroscience*) postavlja sam sebi pitanje što je neuroznanstvenik, koje obrazovanje nekog čini neuroznanstvenikom te pripada li on kao molekularni biolog toj skupini.

Odgovor koji daje vrlo je jednostavan: neuroznanost prihvaća sve one koji su zainteresirani za pitanja funkcioniranja živčanoga sustava, uključujući i znanstvenike i kliničare najrazličitijih profila i vještina. Takvim poimanjem formiraju se raznolike istraživačke grupe koje su uspješnije u stvaranju novih tehnologija, rješavanju kompleksnih problema i iznalaženju kreativnih rješenja. Jednako kao što raznorodnost istraživača doprinosi boljoj znanosti, tako i istraživačka sloboda i nesputanost u izboru tema dovodi do velikih otkrića. Početne informacije o programiranoj staničnoj smrti rezultat su istraživanja 1 mm dugog crvica (*C. elegans*); ishodište za tehnologiju lančane reakcije polimeraze bilo je otkriće bakterijskih polimeraza otpornih na visoke temperature, a fluorescentni proteini i područje optogenetike temelji se na istraživanjima različitih vrsta bakterija i zelenih algi – ne baš čestih objekata istraživanja neuroznanstvenika. Tako je danas neuroznanost prigrlila ne samo elektrofiziologiju nego i brojne druge discipline poput genetike, biokemije, stanične biologije, endokrinologije, fizike, informatičkih znanosti, matematike te posebice psihologije. Također, neuroznanost je i dalje nezamisliva bez radiologije, psihijatrije, neurologije, neuroimunologije, ali i novih područja poput ekonomskih, političkih, pravnih i tehnologijskih istraživanja vezanih za neuroznanost.

Poticanje ovakvoga šireg pogleda na neuroznanost dovela je do rasta ove discipline do neviđenih razmjera. Nedavno održani SfN kongres u Washingtonu okupio je 26 496 neuroznanstvenika što ga čini jednim od najvećih znanstvenih skupova ikada. Ovakav ogroman rast i posljedična propulzivnost toga znanstvenog polja rezultat je otvorenosti prema svima koje znatiželja tjera u istraživanja živčanoga sustava.

Jednako kao što u svojem zaključku Moses Chao tvrdi kako ne bismo smjeli određivati granice tko jest a tko nije neuroznanstvenik, već bismo punim srcem trebali usmjeriti istraživanje i širenje naših spoznaja, tako možemo transponirati ovaj zaključak na bilo koje drugo znanstveno područje. Priroda ne poznaje naše podjele na polja, područja i grane. Ona je jedna i jedinstvena, a naša znatiželja, marljivost i domišljatost jedino su što nam omogućuje da zavirimo u njezine tajne.

prof. dr. sc. Damir Sapunar
voditelj studija TRIBE

Danijeli Kalibović Govorko

prvi doktorat dentalne medicine

Prodekanica za dentalnu medicinu prof. Dolores Biočina Lukenda, dr. Danijela Kalibović Govorko i mentorica prof. Mirna Saraga-Babić

Prvu generaciju studenata Dentalne medicine naš je fakultet upisao 2007. godine. A za to da prvi doktorat iz dentalne medicine dočekamo prije nego prve zubarske diplome, pobrinula se dr. Danijela Kalibović Govorko, koja je 25. ožujka 2011. godine obranila doktorsku disertaciju pod naslovom Pro-apoptotski i anti-apoptotski čimbenici u ranom razvoju zuba u čovjeka. Disertaciju je dr. Kalibović Govorko izradila na Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju, u Laboratoriju za istraživanje ranoga razvoja čovjeka, pod mentorstvom prof. dr. sc. Mirne Sarage-Babić.

Dr. Kalibović Govorko je 2002. godine položila državni ispit. Prema njezinim riječima, nakon položenoga državnog ispita započela je raditi u očevoj ordinaciji i to ju je tada potpuno okupiralo. Nakon nekoliko godina shvatila je da je rad u ordinaciji ne ispunjava dovoljno, da joj nedostaje kontakt s kolegama, suradnja, razmjena ideja i informacija te da joj ne odgovara izoliranost privatne ordinacije. O upisu poslijediplomskoga studija u Zagrebu nije razmišljala jer je poslom vezana za Split pa je odlučila provjeriti kakvi se poslijediplomski studiji nude u Splitu. Tako je akademske godine 2006./2007. upisala doktorski studij Biologija novotvorina. Kad je nekoliko godina kasnije raspisan natječaj za specijalizacije za potrebe studija Dentalne medicine u Splitu, dr.

Kalibović Govorko već je imala završen veliki dio svojega doktorskog rada, što joj je omogućilo da dobije specijalizaciju iz ortodoncije i postane asistenticom na studiju Dentalne medicine.

Savjeti koje bi dala kolegama liječnicima dentalne medicine koje zanima znanstvena karijera glase: „Ako osjećate da diploma koju imate na zidu nije vaš maksimum, a da ipak niste pogriješili u izboru fakulteta, možda je vrijeme da se okušate i u znanosti. Ja obožavam klinički rad, ali kombinacija kliničkoga rada i znanosti za mene je prava stvar.“

Dr. Kalibović Govorko je u siječnju završila prvu godinu specijalizacije pa joj nakon planiranoga povratka s porodijskoga dopusta u listopadu preostaju još dvije godine specijalizacije koje treba odraditi, što znači da bi 2014. godine trebala dobiti diplomu specijalistice ortodoncije. Njezini planovi za karijeru uključuju rad na fakultetu i fakultetskoj klinici, čije osnivanje čeka „kao ozebao sunce“, i daljnju znanstvenu suradnju s „hrpom pametnih mladih ljudi najrazličitijih medicinskih i dentalno-medicinskih specijalnosti koje sam upoznala posljednjih godina“.

doc. dr. sc. Livia Puljak

„Dokazi za sigurnost inkubatora ne postoje – majka je superiorni inkubator!“

Promocija „klokan njega“

Srdačna dobrodošlica u ravnateljstvu

Svake godine početkom listopada obilježava se u Hrvatskoj Svjetski tjedan dojenja. Tim je povodom Hrvatska udruga IBCLC savjetnica za dojenje – HUSD, u suradnji s Medicinskim fakultetom u Splitu i Klinikom za ženske bolesti i porode KBC-a Split, a uz pokroviteljstvo Grada Splita, dovela dr. Nilsa Bergmana, specijalista javnoga zdravstva iz Južne Afrike, švedskoga podrijetla, koji je u svijetu poznat kao najveći promicatelj i stručnjak za „klokan njegu“ (engl. *kangaroo mother care*).

Radi se o praksi postavljanja djeteta kožom-uz-kožu s majkom u prvim danima života, što je uobičajena praksa u našem rodilištu kod donošene djece, ali se rijetko provodi među prijevremeno rođenom djecom. Dr. Bergman smatra da je upravo toj djeci rani kontakt s majkom nužno potreban jer pogoduje zdravlju djeteta s neuroznanstvenoga, razvojnoga i perinatalnog gledišta. Ističe da je samo majka „odgovarajući okoliš“ za dijete te da odvajanje novorođenoga djeteta od majke uzrokuje štetu, uključujući i nepovoljni utjecaj na ciklus spavanja kod djece. Govorio je i o lošem utjecaju plača na novorođeno dijete, kako za kratkoročnu regulaciju tjelesne ravnoteže, tako i za izgradnju emocionalnoga povjerenja, ističući pritom da je dokazano kako odvojena djeca

puno više plaču nego djeca koja su u bliskom kontaktu s roditeljima. Dr. Bergman je apelirao na osoblje splitske Neonatologije da otvore svoj odjel roditeljima te isticao primjere skandinavskih zemalja gdje na tim odjelima postoje kreveti i za roditelje kako bi oni mogli provesti što više vremena sa svojom djecom.

Naš ugledni gost održao je dva predavanja: Perinatalna neuroznanost i „klokan njega“ i Neurološka potpora u rađao-nici i na Neonatologiji, te je održao praktičnu demonstraciju „klokan njega“ na Neonatologiji KBC-a Split na oduševljenje svih prisutnih. Rad dr. Bergmana pobudio je veliko zanimanje i medija te je snimljen prilog HTV-a koji je prikazan u više znanstvenih i informativnih emisija, bio je gost na TV Dalmaciji, a u *Universitasu* (prosinac 2011.) objavljen je i intervju s njim.

Više o radu dr. Bergmana može se naći na njegovoj mrežnoj stranici: <http://www.skin.kangaroomothercare.com/index.htm>

Irena Zakarija-Grković, dr. med.
predsjednica Hrvatske udruge IBCLC savjetnica za dojenja
Katedra za obiteljsku medicinu

Od Servisa za anesteziju do Klinike za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu

Detalj iz Jedinice intenzivnog liječenja

Docent Nenad Karanović tijekom operacije

Odlukom Ministarstva zdravlja od 1. ožujka 2012. godine Odjelu za anesteziju i intenzivno liječenje KBC-a Split dodijeljen je naziv „klinika“. Tim povodom prisjetimo se povijesnoga razvoja ove struke u Splitu, od Servisa za anesteziju do Klinike.

POVIJESNI PRIKAZ

Anesteziju su do 1970. godine u tadašnjoj Općoj bolnici Split provodili kirurzi ili priučeni medicinski tehničari u sklopu Kirurškoga odjela. Kirurg dr. Vojo Kandijaš završio je 1956. godine tečaj iz anestezije te iste godine izveo prvu endotrahealnu anesteziju u splitskoj bolnici. Godine 1967. osnovao se Servis za anesteziju u sklopu Kirurškoga odjela.

Odjel za anesteziju osnovan je 1970. godine, na čelu s prvom voditeljicom dr. Boženom Pavičić. Bio je zamišljen u dvije funkcionalne cjeline koje su činile Odsjek za anesteziju i Odsjek za intenzivno liječenje. Međutim, jedinica intenzivnoga liječenja u tadašnjoj Općoj bolnici Split, na današnjoj lokaciji na Firulama, osnovana je tek 1976. godine.

Razvoj anesteziološke službe u bivšoj Vojnoj bolnici Split bio je sličan, međutim, po sistematizaciji nešto sporiji. Kao i u bivšoj Općoj bolnici, u početku su anestezije vodili medicinski tehničari koji su imali dvogodišnju edukaciju, a tadašnji Odsjek anestezije bio je također u sklopu Kirurškoga odjela. Samostalni Odjel za anesteziju i reanimaciju osnovan je tek 1980. godine, s prvim voditeljem prim. dr. Zvonimirovom Dittrichom, a jedinica intenzivnoga liječenja tek 1984. godine.

Razvojem struke te povećanjem složenosti i broja operacija ukazuje se potreba za sustavnom preoperacijskom procjenom bolesnika u cilju što sigurnijega i uspješnijeg rada pa je 1985. godine započela s radom Anesteziološka ambulanta u bolnici na Firulama, kao i u bivšoj Vojnoj bolnici. Odjeli

obiju bolnica spojeni su u zajednički Odjel za anesteziju i intenzivno liječenje devedesetih godina prošloga stoljeća.

Tijekom Domovinskoga rata djelatnici Odjela za anesteziologiju uz redoviti su posao ispomagali i u drugim ustanovama i bili na terenu u sklopu mobilnih kirurško-anestezioloških timova.

Zbog sve većih specifičnih potreba i kazuistike, ukazala se potreba za otvaranjem Ambulante za liječenje boli, koja je otvorena 2004. godine. Produljene liste čekanja, česte žurnosti i potrebe za usko specijalističkim liječenjem kardiokirurških bolesnika dovele su 2007. godine do formiranja Jedinice kardijalne anestezije s intenzivnim liječenjem.

Kako jedinice intenzivnog liječenja na objema lokacijama (Firule i Križine) nisu više odgovarale niti konstrukcijski niti opremom suvremenim zahtjevima liječenja, prije nekoliko godina renovirana je i u potpunosti obnovljena te suvremeno opremljena Jedinica intenzivnog liječenja (JIL) na Firulama, a prošle godine i JIL na Križinama. Time je učinjen značajan kvalitativan skok u liječenju najtežih, životno ugroženih bolesnika.

Liječnici Klinike među osnivačima su Hrvatskoga društva za anesteziologiju i intenzivno liječenje, Hrvatskoga društva za liječenje boli i Hrvatskoga društva za regionalnu anesteziju i analgeziju Hrvatskoga liječničkog zbora te aktivno sudjeluju u svim njihovim djelatnostima, kao i u radu pojedinih društava, posebno Hrvatskoga društva za intenzivnu medicinu. Također aktivno surađuju s drugim stručnim društvima HLZ-a.

SADAŠNJE STANJE

Djelatnici Klinike primjereno su educirani i osposobljeni provoditi najsloženije vrste anestezija, intenzivnoga liječenja i dijagnostike. Sva radilišta Klinike opremljena su suvreme-

nim uređajima. JIL-ovi su opremljeni suvremenim monitoringom s mogućnošću invazivnog i neinvazivnog nadzora stanja liječenih. Svi bolesnički kreveti imaju strojeve za disanje najnovijih generacija. Sva tri JIL-a imaju ukupno 23 bolesnička kreveta (10 opći JIL Firule, 5 kardio JIL Firule te 8 JIL Križine). Tijekom prošle godine u JIL-u Firule i Križine liječeno je 519 bolesnika, a u kardio JIL-u liječeno je 406 bolesnika (ukupno 925). Operacijske dvorane na objema lokacijama opremljene su najsuvremenijim anesteziološkim strojevima i monitorima. Ukupno je tijekom 2011. godine obavljeno 13 498 elektivnih i 3 749 žurnih anestezija te 381 reanimacija na drugim odjelima ili klinikama KBC-a Split. Ambulanta za bol opremljena je modernom opremom i uređajima, a broj liječenih bolesnika stalno se povećava.

KADROVSKI UVJETI

Danas u Klinici za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu rade 42 liječnika specijalista te 12 specijalizanata. Od toga broja troje su docenti, a 12 asistenti. Zasad Klinika ima dva subspecijalista intenzivne medicine, međutim, uskoro se očekuje priznavanje statusa još dvojici kolega, a za četvero je zatražena subspecijalizacija.

Trenutno na Klinici rade četiri doktora znanosti i sedam magistara znanosti. Trojici liječnika prihvaćena je tema doktorske disertacije, a nekoliko je liječnika u pripremljenoj fazi za prijavu teme doktorata. Osoblje klinike, kako liječnici, tako i medicinske sestre, sudjeluje u nastavi diplomskoga i poslijediplomskog studija te na zdravstvenim studijima Sveučilišta u Splitu. Aktivno surađuju i s drugim zavodima i katedrama Medicinskoga fakulteta u Splitu te katedrama za anesteziologiju na fakultetima u Osijeku, Rijeci i Zagrebu.

Znanstvena i stručna aktivnost Klinike usporediva je s vodećim centrima u Hrvatskoj. Izvode se sve vrste anestezioloških postupaka te liječenja teško oboljelih, životno ugroženih ili ozlijeđenih osoba, uključujući osobe s teškim opeklinama. Djelatnici Klinike aktivni su biomedicinski istraživači, s naglašenim multidisciplinarnim pristupom, uz značajnu suradnju s drugim kliničkim i nekliničkim djelatnicima Bolnice i Fakulteta.

Djelatnici Klinike suradnici su ili voditelji na nekoliko znanstveno-istraživačkih projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te jednoga europskog projekta. Autori su značajnoga broja radova indeksiranih u CC/SCI časopisima, drugim indeksnim publikacijama (Index Medicus, Embase/Excerpta medica i dr.) te u sveučilišnim i ostalim udžbenicima i priručnicima u kojima su autori, koautori i urednici. Liječnici Klinike sudjelovali su kao pozvani predavači na brojnim inozemnim i domaćim znanstvenim simpozijima, kongresima, radionicama, seminarima i tečajevima. Također su boravili na različitim stručnim i znanstvenim usavršavanjima u zemlji i inozemstvu.

U tijeku je sistematizacija nove Klinike i predviđa se formiranje nekoliko kliničkih jedinica/odjela.

PERSPEKTIVE I RAZVOJ

Prelaskom Odjela u Kliniku prvenstveno će se nastojati unaprijediti i osuvremeniti dosadašnje djelatnosti te nastojati potaknuti nove, uključujući transplantacijsku medicinu. Dodatnom edukacijom osoblja i nabavom nove opreme omogućit će se kvalitetniji stručni, a olakšati znanstveni rad. Klinika bi trebala biti i kvalitetnija nastavna baza za diplomatske studije Medicine i Dentalne medicine te najveći dio specijalističke edukacije liječnika, a u doglednoj budućnosti vjerojatno i cjelokupne. Prenošnje stečenih znanja i stjecanje novih trebalo bi biti potaknuto jačim povezivanjem sa sličnim institucijama u Hrvatskoj i susjednim europskim državama. Cilj nam je da se edukacija za pojedine, visokospecijalizirane djelatnosti i dalje obavlja u istaknutim međunarodnim ustanovama.

Planira se da Klinika za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje u budućnosti bude dijelom tržišno orijentirana, s obzirom na sve manji formalni priljev novca namijenjenoga znanosti koji Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta daje bolnicama i fakultetima. Ovaj dvostruki način financiranja znanosti uvriježen je u svijetu. Orijentacija Klinike za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje k stjecanju vlastitih izvora prihoda putem održavanja tečajeva, uključivanja u međunarodne projekte i druge oblike financiranja znanosti jedan je od prioriteta. Ovime bi se olakšao status znanosti i vjerojatno u određenoj mjeri smanjili troškovi sustava zdravstva za znanstveno usavršavanje osoblja.

S obzirom na stalno usklađivanje s Bolonjskom deklaracijom, prema kojoj se većina nastave provodi u obliku vježbi u manjim skupinama, tijekom sljedeće tri, četiri godine razmotrit će se povećanje broja nastavnika za još dva docenta iz redova sadašnjih asistenata te prijem četiri, pet novih asistenata iz redova današnjih specijalizanata, pogotovo imajući u vidu započinjanje novih kolegija. Nadamo se da će unutar nekoliko godina sadašnji docenti steći uvjete za napredovanje u svojim znanstveno-nastavnim zvanjima. S obzirom na povećanu satnicu, u suradnji s Medicinskim fakultetom bit će potrebno razmotriti i prijem novih suradnika u kumulativni radni odnos. Ovim povećanjem broja trebala bi se pokriti povećana satnica nastave prema zahtjevima Bolonjske deklaracije za rad u malim skupinama u sljedećem razdoblju, kao i odlasci u mirovinu. Isto bi se tako mogao olakšati istraživački rad na Klinici.

ZAKLJUČAK

Pred Klinikom se postavljaju strogi kriteriji, odgovornost i potreba za daljnjim intenzivnim stručnim i znanstvenim radom. Sagledavajući dosadašnje, smatramo da ćemo opravdati sve postignuto i nastaviti uspješan rad.

doc. dr. sc. prim. Nenad Karanović, dr. med.

Mnogo razloga za svečanost na Odjelu za nuklearnu medicinu KBC-a Split

Detalji sa svečanosti na Nuklearnoj medicini

Odjel za nuklearnu medicinu proglašen je Kliničkim zavodom za nuklearnu medicinu Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu, otvorena je Poliklinika za bolesti štitnjače KBC-a Split i pušten je u rad novi SPECT-CT uređaj.

Na Odjelu za nuklearnu medicinu KBC-a Split 8. prosinca 2010. godine održana je svečanost povodom dodjele naziva **Klinički zavod za nuklearnu medicinu Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu**, rješenjem potpredsjednika Vlade RH i ministra zdravstva i socijalne skrbi mr. sc. Darka Milinovića, dr. med. Rješenje je doneseno na temelju zaključka o ispunjavanju svih općih i posebnih uvjeta za dodjelu naziva kliničkoga zavoda Nacionalnoga zdravstvenog vijeća Ministarstva na 25. sjednici održanoj 20. listopada 2010. godine.

Povijest Odjela započela je 1966. godine, kada je primarius dr. Davor Marjanović utemeljio Radioizotopni laboratorij u okviru Internoga odjela Opće bolnice. Tada započinju prva ispitivanja i dijagnostički postupci za bolesnike s bolestima štitnjače. Služba je tada imala jednoga liječnika, jednoga diplomiranog inženjera kemije i tri zdravstvena tehničara, a od opreme scintigraf (*scanner*), scintilacijsku sondu za vanjska mjerenja i scintilacijski detektor sa šupljim kristalom za radio-imunoescj. Laboratorij se 1977. godine izdvaja iz Internoga odjela kao samostalna jedinica Odjela za nuklearnu medicinu. Stacionar kliničke nuklearne medicine otvoren je 1987. godine. Imao je uvjete za provođenje radiojodne ablacije i terapije u bolesnika s diferenciranim karcinomom štitnjače. Primarius Marjanović bio je prvi voditelj Odjela i na toj je funkciji ostao do umirovljenja, 1986. godine. U razvoju i stručnom unapređenju Odjela za nuklearnu medicinu posebice valja istaknuti izniman doprinos i nesebičan mar dugogodišnjega voditelja, doc. dr. sc. Ante Staničića.

Danas je klinička, stručna i znanstvena aktivnost Zavoda usporediva s vodećim centrima i klinikama u Hrvatskoj i inozemstvu, a provodi se prema svim suvremenim postignućima. U Zavodu se izvode svi relevantni nuklearno-medicinski dijagnostički i terapijski postupci, a njegovi su djelatnici aktivni biomedicinski istraživači uz naglašen multidisciplinarni pristup i suradnju s drugim kliničkim i bazičnim djelatnicima KBC-a Split i Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu. Posebice valja izdvojiti da je Zavod i prije komercijalne upotrebe programa za analizu slikovnih scintigrafskih podataka raspolagao vlastitim računalnim programima, temeljenim na originalnim algoritmima koje su postavili njegovi djelatnici. Kontinuirano se provode znanstvena istraživanja i posebice stimulira znanstvenoistraživački rad. U okviru ukupne djelatnosti posebno mjesto svakako ima nastavna djelatnost.

Prilikom svečanosti proglašenja Kliničkoga zavoda otvorena je suvremeno uređena Poliklinika za bolesti štitnjače KBC-a Split, čime se značajno pridonijelo boljem standardu u obradi i liječenju bolesnika, kao i smanjenju lista čekanja. Mora se reći da ovoj suvremenoj poliklinici gravitira populacija od gotovo 1 000 000 stanovnika.

Svečano je pušten u rad i novi SPECT-CT uređaj koji je unaprijedio dijagnostičke djelatnosti Kliničkoga zavoda, a time i značajno povećao mogućnosti zdravstvene skrbi bolesnika. Ravnatelj KBC-a Split, prof. dr. sc. Dujomir Marasović, slikovito je naveo da se radi o uređaju koji snima „i dušu i tijelo“. S ponosom valja istaknuti da je Split među prvima na ovim prostorima imao gama kameru i da je instaliranje novoga uređaja značajno za širu regiju koja gravitira KBC-u Split.

Svečanosti proglašenja prisustvovao je veliki broj uzvanika, kolega i djelatnika bolnice.

doc. dr. sc. Ante Punda, dr. med.
predstojnik Kliničkoga zavoda za nuklearnu medicinu

SPECT/CT: fuzija slika visoke rezolucije i funkcijskih slika

Tomografija je slikovna dijagnostička metoda koja informacije o stanju 3D objekta može dati u obliku njegovih 2D presjeka. SPECT (engl. *Single Photon Emission Computerised Tomography*) nuklearnomedicinska je tomografija koja se rabi kako bi se poboljšao omjer signala i šuma. Nazivamo je emisijskom jer se izvor zračenja nalazi u ispitanikovu tijelu, a samo glave gama-kamera rotiraju oko njega.

Glave gama-kamera pomiču se oko ispitanikova tijela u koracima od 3 ili 6 stupnjeva i pri svakom zaustavljanju snimaju jednu statičku, dvodimenzijalnu snimku unaprijed programiranoga trajanja. Gibanjem kamere upravlja računallo. Rekonstrukcija trodimenzijalnoga rasporeda aktivnosti u tijelu obavlja se digitalnom obradom snimaka i dobivaju se različite projekcije i presjeci te tako potpuno razotkrivaju unutarnju strukturu pa nema preklapanja organa.

Tomografske gama-kamere mogu biti s jednom, dvjema ili trima glavama, kružnoga ili pravokutnoga oblika. Višegla-

vi su uređaji omogućili znatno manje vrijeme akvizicije snimaka. Daljnji napredak bila je sinkronizacija tomografskoga snimanja EKG-om, što se primjenjuje u ispitivanjima srca. No, glavni problem u analizi i interpretaciji tomografskih presjeka jest nepoznavanje precizne anatomske lokalizacije strukture. Zbog toga se primjenjuje kombinacija SPECT-a i CT-a, čime se fuziraju slike visoke rezolucije dobivene CT-om s funkcijskim slikama dobivenim SPECT-om. Ova se metoda primjenjuje u dijagnozi tumora, u kardiološkim studijama, povredama lokomotornoga sustava, upalnim procesima i neurološkim pretragama.

Zahvaljujući nabavi novoga SPECT/CT uređaja na Kliničkom zavodu za nuklearnu medicinu u KBC-u Split, bitno je unaprijeđena dijagnostička djelatnost naše ustanove, kao i mogućnost zdravstvene skrbi bolesnika.

dr. Dubravka Brdar, specijalistica nuklearne medicine
dr. Sanda Gračan, specijalizantica nuklearne medicine

O impact factoru, h-indeksu i analizi produktivnosti znanstvenika Sveučilišta u Splitu

Krajem prošle godine Sveučilište u Splitu provelo je analizu znanstvene produktivnosti u koju su bile uključene sve sastavnice Sveučilišta. Analizom se htjela utvrditi produktivnost svakoga pojedinog znanstvenika, od znanstvenih novaka do redovitih profesora, prema bazi *Web of Science*.

Web of Science (WoS) multidisciplinarna je bibliografska baza čiji je proizvođač tvrtka Thomson Reuters te je dostupna hrvatskoj akademskoj zajednici. Specifična je po tomu što prati i analizira znanstvene radove iz oko 12 000 časopisa, zbornika i sličnih publikacija te bilježi citiranost u njima objavljenih radova. Baza se temelji na trima citatnim indeksima od kojih svaki pokriva određeno područje znanosti: *Science Citation Index*, *Social Sciences Citation Index* i *Arts & Humanities Citation Index*. Pored toga, obuhvaća dugo vremensko razdoblje, sve od 1955. godine. Na temelju citiranosti radova koju prati WoS izračunavaju se čimbenici utjecaja (engl. *impact factor* - IF) časopisa koji su u njoj indeksirani te objavljuju svake godine početkom ljeta u njihovoj bazi *Journal Citation Reports* (ali samo za prva dva od tri navedena područja).

Čimbenik odjeka (*impact factor* - IF) najpopularnija je i najprihvaćenija mjera kvalitete pojedinoga znanstvenog časopisa, a time i mjera kvalitete znanstvenoga rada koji je objavljen. *CA: A Cancer Journal for Clinicians* časopis je s najvišim IF-om od 94 (Tablica 1). To je službeni časopis Američkoga udruženja za rak te donosi najnovije spoznaje o svim aspektima prevencije, dijagnoze i liječenja raka. Objavljuje sve vrste članaka, a dominiraju pregledni članci, statistička izvješća, perspektive i trendovi liječenja. Objave samo šest brojeva godišnje, a svaki broj ima malen broj članaka i svi su dostupni besplatno. Među svim časopisima najcitiraniji su oni koji objavljuju pregledne članke, dok s originalnim znanstvenim radovima prednjače klinički časopis *New England Journal of Medicine* (IF - 53), genetski *Nature Genetics* (IF - 36) i multidisciplinarni (najpopularniji od svih, op. JT) *Nature* (IF - 36).

Istraživanje provedeno na Sveučilištu trebalo je utvrditi: **a)** ukupan broj svih radova indeksiranih u WoS-u za pojedinoga znanstvenika do 2010. godine, **b)** ukupan broj citata tih radova te **c)** njihov *h-indeks*. *H-indeks* je još jedan bibliometrijski pokazatelj kojim se pokušava mjeriti produktivnost

SVI ČASOPISI		MULTIDISCIPLINARNI ČASOPISI		KLINIČKA MEDICINA (INTERNA)		MOLEKULARNA BIOLOGIJA	
SKRAĆENI NASLOV ČASOPISA	Impact Factor	SKRAĆENI NASLOV ČASOPISA	Impact Factor	SKRAĆENI NASLOV ČASOPISA	Impact Factor	SKRAĆENI NASLOV ČASOPISA	Impact Factor
CA-CANCER J CLIN	94.333	NATURE	36.104	NEW ENGL J MED	53.486	CELL	32.406
ACTA CRYSTALLOGR A	54.333	SCIENCE	31.377	LANCET	33.633	ANNU REV BIOCHEM	29.742
NEW ENGL J MED	53.486	P NATL ACAD SCI USA	9.771	JAMA-J AM MED ASSOC	30.011	NAT MED	25.430
REV MOD PHYS	51.695	J R SOC INTERFACE	4.259	ANN INTERN MED	16.729	NAT CHEM BIOL	15.808
ANNU REV IMMUNOL	49.271	ANN NY ACAD SCI	2.847	PLOS MED	15.617	MOL PSYCHIATR	15.470
NAT REV MOL CELL BIO	38.650	PHILOS T R SOC A	2.459	BRIT MED J	13.471	MOL CELL	14.194
NAT REV CANCER	37.184	SCI AM	2.372	ANNU REV MED	12.457	NAT STRUCT MOL BIOL	13.685
NAT GENET	36.377	NATURWISSENSCHAFTEN	2.250	ARCH INTERN MED	10.639	GENOME RES	13.588
NATURE	36.104	HFSP J	2.178	CAN MED ASSOC J	9.015	PLOS BIOL	12.472
NAT REV IMMUNOL	35.196	J ROY SOC NEW ZEAL	1.870	COCHRANE DB SYST REV	6.186	MOL ASPECTS MED	10.552

Tablica 1. Čimbenici odjeka (engl. *impact factor*) prvih deset časopisa u nekoliko disciplina (2010 JCR Science Edition).

i znanstveni utjecaj publiciranih radova nekoga znanstvenika, ali i skupine znanstvenika, ustanove, sveučilišta ili države. H-indeks je uveo fizičar Jorge E. Hirsch 2005. godine (Hirsch JE. *An index to quantify an individual's scientific research output. Proc Natl Acad Sci U S A.* 2005;102:16569-72.). Primjerice, h-indeks 10 znači da znanstvenik među svojim radovima ima 10 radova od kojih je svaki citiran barem 10 puta. *Thomson Reuters* je uključio i taj parametar u bibliometrijske pokazatelje unutar WoS-a te se on automatski izračunava.

Inicijativa Sveučilišta veoma je pozitivna. Dobro je da parametri koji se mjere posvuda u svijetu dolaze na naša vrata. Već nekoliko godina svi mediji izvještavaju o rang-listama svjetskih sveučilišta na kojima gotovo da i nema hrvatskih institucija. Trebamo biti svjesni da se pri rangiranju sveučilišta gotovo isključivo gleda njihova znanstvena produkcija, stoga je nužno da što prije postanemo svjesni tih činjenica i da na njima počnemo još intenzivnije raditi. Želimo naglasiti da je Sveučilište gledalo samo kumulativne čimbenike, tj. što je osoba duže znanstvenik, to je po tim pokazateljima bolji znanstvenik (npr. oni rastu i nakon što se prestane biti znanstvenik). Istraživanje je previdjelo uočiti izvrsne mlade znanstvenike našega fakulteta, tj. kolege koji su već dobili međunarodne projekte ili su objavili svoja istraživanja u izvrsnim časopisima s IF-om većim od 10. Mišljenja smo da radove treba analizirati i po drugim parametrima. Na primjer:

a) citati, IF ili h-indeks izračunat po radovima na kojima su znanstvenici ključni autori (prvi ili zadnji autor), b) analizu napraviti za posljednjih 5 ili 10 godina (čime bi se izbjegao kumulativni vremenski učinak), c) pronaći radove s najvećim brojem citata, d) radovi s najvišim IF-om (trenutni pokazatelj kvalitete istraživanja), e) radovi većim dijelom napravljeni na našem fakultetu itd.

Bilo kako bilo, u istraživanju se naš fakultet pokazao znanstveno najkvalitetnijom institucijom Sveučilišta. Od 168 znanstvenih djelatnika Medicinskoga fakulteta (prema službenim podacima iz prosinca 2011. godine), njih 18 ima h-indeks 10 ili veći. S obzirom na to da su njihova imena već objavljena u *Slobodnoj Dalmaciji*, red je da ih i mi ovdje spomenemo i čestitamo im na izvrsnim rezultatima. To su: Ana Marušić, Ozren Polašek, Matko Marušić, Vedran Deletis, Dragan Primorac, Ivana Kolčić, Zoran Valić, Željko Dujić, Janoš Terzić, Davor Eterović, Ante Obad, Mladen Boban, Eduard Vrdoljak, Šimun Anđelinović, Ivica Grković, Darija Baković-Kramarić, Damir Sapunar i Mirna Saraga-Babić. Sigurni smo da će vrlo brzo ova lista biti još duža.

prof. dr. sc. Janoš Terzić
Ana Utrobičić, prof.

Projekt 10 001 Dalmatinac se nastavlja

Cije jele 2011. godine projekt 10 001 Dalmatinac imao je nešto mirnije razdoblje nego nekoliko godina prije. Ovu smo godinu označili kao godinu konsolidacije u kojoj smo definirali nove strateške ciljeve i pisali prijedloge projekata za sljedeće razdoblje. Od većih aktivnosti svakako treba spomenuti dobiveni projekt za istraživanje genetske podloge praga boli, koji financira Europsko društvo za bol (EFIC - Grünenthal Grant 2010). U sklopu ovoga projekta odrađen je terenski dio na otoku Visu krajem 2011. godine, na kojem smo mjerili prag boli ispitanicima koji su već ranije bili uključeni u ovaj projekt. Na Visu smo već bili 2003. godine i ponovno 2007. godine. Osim ovoga, saznali smo da smo dobili i novi projekt u sklopu projektnoga ciklusa Medical Research Councila UK, u kojem će na Fakultet tijekom razdoblja od tri godine doći ukupno oko 330 000 funti. Cilj ovoga projekta jest uključiti dodatne 3 000 ispitanika s otoka Korčule, što će biti glavna misija projekta tijekom

cijeloga tog razdoblja. Početak terenskoga rada očekujemo u travnju 2012. godine, a prvo ćemo uključiti stanovnike Smokvice i Čare.

Aktivnosti se nastavljaju i na planu pisanja projektnih prijedloga, kroz prijavu triju projekata, od kojih jedan manji FP7 za harmonizaciju biobanaka u Europi gdje smo partneri te dvaju projekata kojima je cilj osigurati sredstva za sekvencioniranje DNA. Konačno, projekt MZOŠ-a koji je vodio prof. dr. sc. Igor Rudan prenesen je na novoga voditelja, doc. dr. sc. Ozrenu Polašeka. Kako je ovo bio najproduktivniji projekt MZOŠ-a na području biomedicine i zdravstva i po broju objavljenih radova i njihovu kumulativnom čimbeniku odjeka, cilj nam je zadan sam po sebi. Sada nam još samo preostaje sljedećim godinama zadržati i dodatno osnažiti vođeće mjesto.

doc. dr. sc. Ozren Polašek, dr. med.

10 001 Dalmatinac na Visu

Ekipe iz projekta 10001 Dalmatinac u posjeti staračkom domu

Kada je u pitanju projekt 10 001 Dalmatinac, onda moramo reći dvije stvari:

prvo da je uspješno obavljen terenski dio posla na otoku Visu potkraj 2011. godine i drugo da se čitava organizacija i izvedba odvijala pod nadzorom entuzijastičnoga mladog voditelja. Da, projekt 10 001 Dalmatinac dobio je svojega novog voditelja, docenta Ozrenu Polašeka!

Nakon što se ekipa „Dalmatinaca“ pripremila, svi zajedno smo se 14. studenoga 2011. okupili u trajektnoj luci i zaplovili prema Visu. Malo poduže putovanje poslužilo je

kao dobar uvod u ono što nas čeka, a i sudionici projekta (mjeritelji, anketari i voditelj) mogli su se pobliže upoznati, tim više što su neki novi u tome poslu. Ideja je bila da se trodnevno terensko istraživanje podijeli na dva dijela; prvi dio se odvijao u Komiži, a drugi dio istraživanja bio je proveden u Visu. Sve je teklo manje-više prema planu i možemo reći da se odazvao popriličan broj ispitanika, uz nekolicinu novih ispitanika koji su u istraživanju sudjelovali po prvi put. Besplatni preventivni zdravstveni pregledi bili su veoma korisni za Višane upravo zbog udaljenosti od kopna. Na ovaj

Dalmatinci odmiču trajektom na Vis

Projektna ekipa stigla je malo i uživati u prirodnim ljepotama Visa

su način dobili uvid u svoje zdravstveno stanje bez čekanja, koje je inače normalna procedura u zdravstvu. Bilo je poprilično zanimljivo pobliže upoznati otočki način života, kako u svakodnevnom kontaktu s ispitanicima, tako i u razgovoru s mještanima izvan radnoga vremena.

Ekipa je brojila devet mjeritelja koji su provodili sljedeća mjerenja: tjelesne težine i visine, snimanje EKG-a i funkcije krvnih žila (Ivana Mudnić, dr. med. / Mirela Stipetić, viša medicinska sestra), mjerenje krvnoga tlaka (Grgo Gunjača, dr. med.), mjerenje gustoće kostiju (Danijela Budimir, dr. med.), mjerenje praga boli (Ana Miljković, dipl. ing.), testiranje osjeta okusa (Ana Miljković, dipl. ing. / dr. sc. Ivana Kolčić, dr. med.), memorijsko testiranje (Jelena Baričević, laboratorijski tehničar / Ivana Pavlinac, dr. med.), analiza urina (Marina Pehlić, dr. med.) i ispunjavanje kratkoga upitnika o zdravstvenom stanju i prehrani (Ana Čulina, prof.). Čitavo istraživanje odvijalo se bod budnim okom doc. dr. sc. Ozrena Polašeka, voditelja projekta. Individualni pregled trajao je oko 40 minuta, a ispitanici su otišli kući s nekim novim saznanjima o svojem zdravstvenom stanju. Naravno, bilo je i slučajeva kada je naš tim na vrijeme otkrio da se radilo o potencijalnim rizičnim situacijama te se u skladu s time i reagiralo na vrijeme.

Za vrijeme istraživanja u Komiži bili smo smješteni u hotelu Biševo, a nakon toga čitava se ekipa s aparaturom prebacila u Vis, u hotel Tamaris. Što se tiče same razlike među mještanima Komiže i Visa, to zasluži posebnu raspravu. Kada biste članove ekipe pitali o tome koje im se mjesto više sviđalo, jedinstvenoga odgovora vjerojatno ne bi bilo. Stoga u rasprave takve vrste nećemo ni ulaziti. Možemo samo opi-

sati koliko nam je zapravo bilo lijepo i izvan radnoga dijela dana.

Za početak, ono što nas je iznenadilo jest to da je Komiža, kao jedno ribarsko-turističko mjesto, bila poprilično živahna za zimsko doba godine. Ondje život kao da struji nekim čudnim tokom, mimo vremena. Svakođnevno smo imali priliku pobliže upoznati ljude i mentalitet otoka Visa. Kao ispitanici bili su jako ljubazni i imamo samo pozitivna iskustva s njima. Kako svako malo mjesto ima i ponekog „redikula“, tako smo i mi imali priliku upoznati, primjerice, lokalnoga pjesnika i neke druge osebujne ličnosti.

Vikende smo uglavnom provodili odmarajući se i upoznajući otok. Posjetili smo poznatu Modru špilju, koja je zaista prekrasna. Obišli smo također i manja mjesta na otoku, kao što su Podšpilje, Rukavac, Žena Glava te uvale Stiniva i Stončica, koje su posebne svaka na svoj način. Po dolasku u Vis, radni smo dio dana provodili u prostorima hotela Issa. Samo mjesto Vis drugačije je od Komiže. Otvorenije je prema kopnu. Od zanimljivijih iskustava u Visu možemo spomenuti i posjet staračkom domu. S obzirom na to da smo željeli olakšati pregled starim ljudima, dva puta otišli smo osobno do njih. Umirovljenici su bili vrlo sretni zbog posjeta i pregleda, a mi smo također bili zadovoljni jer smo nekome uljepšali dva dana u životu.

Sve u svemu, rad na projektu 10 001 Dalmatinac na Visu obavljen je uspješno na obostrano zadovoljstvo ispitanika i onih koji su provodili istraživanje, a projektna ekipa vratila se kući s lijepim uspomena.

Ana Čulina, prof.

Veliki tjedan medicine spavanja u RH

Završetak veljače i početak ožujka 2012. godine bio je zaista veliki tjedan za medicinu spavanja u našoj zemlji.

Od ponedjeljka do srijede u Hotelu Regent Esplanade u Zagrebu održan je sastanak Izvršnoga odbora Zbora europskih nacionalnih društava za medicinu spavanja (engl. *Assembly of National Sleep Societies*), koji je sazvao prof. dr. sc. Zoran Đogaš, supredsjednik toga tijela i član Upravnoga odbora krovnoga europskog društva za istraživanje spavanja i medicinu spavanja *European Sleep Research Society* (ESRS). U Izvršnom su odboru još i sljedeći: Ludger Grote, Švedska; Poul Jennum, Danska; Javier Puertas, Španjolska i Stefan Mihaicuta, Rumunjska.

Na dnevnom redu bila je priprema skupa koji će se održati u Veneciji početkom svibnja a na kojemu će sudjelovati predstavnici 28 europskih zemalja članica Zbora. Osim toga, dogovarane su smjernice za edukaciju stručnjaka u medicini spavanja u Europi, standardni postupci koji trebaju biti provedeni u akreditiranim centrima za medicinu spavanja u Europi te smjernice za znanstvenu i stručnu suradnju europskih stručnjaka, ali i smjernice za predstavljanje nacionalnih društava u monografiji koja ove godine izlazi povodom 40. godišnjice ESRS-a.

Budući da je RH jedna od zemalja u kojima je među prvim stvarana medicina spavanja u Europi, i to najviše zaslugom prof. Vere Dürriegl iz Psihijatrijske bolnice Vrapče u Zagrebu, koja je već 1970-ih započela s cjelonoćnim polisomnografskim snimanjima, a 1981. godine osnovala prvi Laboratorij za poremećaje spavanja u ovom dijelu Europe, pripada nam značajno mjesto u povijesti europske medicine spavanja.

Nakon sastanka Izvršnoga odbora europskoga društva na istom mjestu održan je šesti skup stručnjaka za medicinu spavanja zemalja istočne i jugoistočne Europe s oko 50 sudionika, gdje su sudjelovali predstavnici Češke Republike, Slovačke, Slovenije, Rumunjske, Bugarske, Srbije, Makedonije, Mađarske, Hrvatske i po prvi put predstavnik Albanije. Osim njih sudjelovali su i stručnjaci iz Njemačke i Velike Britanije, a posebno aktivan sudionik na tim skupovima jest i dugogodišnji predsjednik Njemačkoga društva za medicinu spavanja, prof. Jürgen Fischer. Predsjednik skupa bio je prof. Zoran Đogaš, ali u predstavljanju našega fakulteta nije bio usamljen. Uz njegovo izlaganja o kontroli disanja u spavanju i anesteziji, u znanstvenom dijelu programa, koji je bio posebno zapažen i na vrlo visokoj razini, pomogli su mu i prof. Željko Dujic sa Zavoda za integrativnu fiziologiju, koji je održao odlično predavanje o apneji, ali u sasvim drugom kontekstu u odnosu na spavanje, o ronjenju na dah. Ne treba ni govoriti koliko je bilo interesa i upita nakon predavanja. Izvršna je bila i prof. Maja Valić, koja je govorila o mehaniz-

J. Sleep Res. (2011)

Review Paper

doi: 10.1111/j.1365-2869.2011.00907.x

Standard procedures for adults in accredited sleep medicine centres in Europe

JÜRGEN FISCHER¹, ZORAN ĐOGAŠ¹, CLAUDIO L. BASSETTI¹, SØREN BERG¹, LUDGER GROTE¹, POUL JENNUM¹, PATRICK LEVY¹, STEFAN MIHAICUTA¹, LINO NOBILI¹, DIETER RIEMANN¹, F. JAVIER PUERTAS CUESTA¹, FRIEDHART RASCHKE², DEBRA J. SKENE¹, NEIL STANLEY and DIRK PEVERNAGIE¹

¹Members of the Executive Committee (EC) of the Assembly of the National Sleep Societies (ANSS) and of the Board of the European Sleep Research Society (ESRS), Regensburg, Germany and ²Institute of Rehabilitation Research, Norderney, Germany

Accepted in revised form 20 October 2011; received 19 August 2011

SUMMARY The present paper describes standardized procedures within clinical sleep medicine. As such, it is a continuation of the previously published European guidelines for the accreditation of sleep medicine centres and European guidelines for the certification of professionals in sleep medicine, aimed at creating standards of practice in European sleep medicine. It is also part of a broader action plan of the European Sleep Research Society, including the process of accreditation of sleep medicine centres and certification of sleep medicine experts, as well as publishing the *Catalogue of Knowledge and Skills* for sleep medicine experts (physicians, non-medical health care providers, nurses and technologists), which will be a basis for the development of relevant educational curricula. In the current paper, the standard operational procedures sleep medicine centres regarding the diagnostic and therapeutic management of patients evaluated at sleep medicine centres, accredited according to the European Guidelines, are based primarily on prevailing evidence-based medicine principles. In addition, parts of the standard operational procedures are based on a formalized consensus procedure applied by a group of Sleep Medicine Experts from the European National Sleep Societies. The final recommendations for standard operational procedures are categorized either as 'standard practice', 'procedure that could be useful', 'procedure that is not useful' or 'procedure with insufficient information available'. Standard operational procedures described here include both subjective and objective testing, as well as recommendations for follow-up visits and for ensuring patients' safety in sleep medicine. The overall goal of the actual standard operational procedures is to further develop excellence in the practice and quality assurance of sleep medicine in Europe.

KEYWORDS sleep medicine centres, standard procedure, sleep medicine

INTRODUCTION

This paper is a continuation of the previous guidelines for the accreditation of sleep medicine centres (SMCs) (Pevernagie *et al.*, 2006) and the verification of professionals in sleep medicine (Pevernagie *et al.*, 2009). It is intended to further develop excellence in the practice of sleep medicine in Europe. The paper has been reviewed and approved by the Assembly of National Sleep Societies (ANSS), a forum within the European Sleep Research Society (ESRS), representing the presidents of the European National Sleep Societies and the Board of the ESRS.

et al., 2006) and the verification of professionals in sleep medicine (Pevernagie *et al.*, 2009). It is intended to further develop excellence in the practice of sleep medicine in Europe. The paper has been reviewed and approved by the Assembly of National Sleep Societies (ANSS), a forum within the European Sleep Research Society (ESRS), representing the presidents of the European National Sleep Societies and the Board of the ESRS.

© 2011 European Sleep Research Society

Upravo je u glavnomu europskom časopisu iz medicine spavanja Journal of Sleep Research objavljen članak o standardnim postupcima koji se izvode u akreditiranim centrima za medicinu spavanja za odrasle u Europi. Prvi autori toga članka višegodišnji su predsjednik njemačkoga društva za medicinu spavanja s oko 2000 somnologa, prof. Jürgen Fischer, i prof. Zoran Đogaš s našega fakulteta.

mu respiracijske neuroplastičnosti, tzv. dugoročnoj facilitaciji (engl. *Long Term Facilitation*) disanja koja se događa nakon ponovljenih hipoksija. Taj mehanizam dio je splitskoga animalnog modela u Laboratoriju za temeljnu neuroznanost, koji vodi doc. Renata Pecotić i zapravo je jedan od modela za opstruktivnu apneju tijekom spavanja u ljudi. Vrlo zapaženu ulogu imala je i doc. Željko Roje s Klinike za ORL, koja je održala predavanje o sasvim novoj ulozi kirurgije u liječenju poremećaja disanja tijekom spavanja i „splitskom modelu“ suradnje kirurgije i konzervativnoga liječenja. Predstojnik Klinike za ORL, prof. Goran Račić, pored službenoga dijela programa, najzapaženiji je bio po osvojenom boćarskom turniru i otvaranju šampanjca u popularnom zagrebačkom Balonu.

Ipak, najvažniji razlog za nazivanje toga tjedna velikim u RH bio je što je napokon pomagalo CPAP, koje je glavni način liječenja teških poremećaja disanja tijekom spavanja, postalo dostupno hrvatskim bolesnicima putem HZZO-a. Ogromnu ulogu u postizanju toga cilja, pored kontinuirane borbe Hrvatskoga somnološkog društva – Društva za

medicinu spavanja Hrvatskoga liječničkog zbora s dr. sc. Danilom Hodobom i prof. Zoran Đogaš, ranijim i sadašnjim predsjednikom društva, imala je udruga pacijenata Apneja, koju vodi neumorni gospodin Branko Marović iz Samobora. Svaka mu čast na trudu koji je uložio u borbi za dobrobit bolesnika s apnejom u spavanju.

prof. dr. sc. Zoran Đogaš

Tjedan mozga 2012.

U dobro ispunjenoj Velikoj predavaonici KBC Split na Firulama u okviru Tjedna mozga i Svjetskog dana spavanja različiti specijalisti govorili su o utjecaju poremećaja spavanja na svoje pacijente i suradnji u okviru Centra za medicinu spavanja MF Split i KBC Split

U Splitu je od 12. do 18. ožujka 2012. godine po jedanaesti put zaredom obilježena manifestacija Tjedan mozga.

Cilj ovogodišnjega Tjedna mozga posebno je bio usmjeren na dječju populaciju. U suradnji s Klinikom za dječje bolesti KBC-a Split naše vrijedne pedijatrice (mr. sc. Maja Tomasović, doc. Radenka Kuzmanić-Šamija, Marija Meštović, dr. med., prof. dr. sc. Biserka Rešić, Eugenija Marušić, dr. med.) upoznale su roditelje, učitelje, nastavnike, pedagoge, psihologe, medicinske sestre i liječnike o odrastanju mozga, boli, glavobolji, poremećajima spavanja i neuroimunim bolestima dječje dobi.

Obilježavanje Tjedna mozga nezamislivo je bez sudjelovanja našega obližnjega Dječjeg vrtića Murtilica. Ove godine, zahvaljujući suradnji vrijednih studenata našega fakulteta i splitske podružnice međunarodne udruge studenata medicine Croatian Medical Students' International Committee (CroMSIC), manifestacija je organizirana u vrtiću „**Bolnica za medvjedice**“. Cilj je radionice da se kroz igru djeci pomogne u svladavanju straha od bijeloga liječničkog mantila. U suradnji s Laboratorijem za razvojnu neurolingvistiku Hrvatskoga instituta za istraživanje mozga u Zagrebu i dr. sc. Maje Cepanec istovremeno će se u nekoliko vrtića provesti anketa „**Upitnik o mozgu**“. O rezultatima ankete izvijestit ćemo vas u sljedećem broju *Glasnika*, no zasigurno ćemo otkriti neke nepoznate činjenice i nove „spoznaje“ o mozgu koje će unijeti više svjetla i smijeha u našu uobičajenu svakodnevicu.

Isto je tako tradicionalan i posjet našem fakultetu Radionice za potencijalno nadarenu djecu Dječjega vrtića Mimoza iz Splita. Pozivu za sudjelovanje po već dobrom i ustaljenom običaju odazvali su se Zavod za fiziologiju, Katedra za imunologiju i medicinsku genetiku te ove godine i Katedra za farmakologiju.

Posebno važan događaj ove godine jest i radionica za učenike prvih razreda osnovnih škola na temu „**Što je to bol?**“. Voditeljica radionice profesorica je psihologije Antonia Peroš (iz Klinike za dječje bolesti KBC-a Split) te njezine kolegice iz dviju splitskih osnovnih škola gdje su radionice održane, Diana Nikolić iz Osnovne škole Spinut i Ivanka Todorić iz Osnovne škole Marjan. Osnovna tema radionice je „bol“, kojoj je svrha povezati tjelesne i emocionalne boli kroz ciljane vježbe razvoja empatije, što je najbolja metoda suzbijanja agresivnosti u djece. Povećana agresivnost u djece tema je o kojoj se sve više govori u Splitu jer se sve više suočavamo s njom i sve se bespomoćnije osjećamo. Ove radionice pokušaj su da se nešto bitno poduzme suradnjom stručnjaka i škola.

Drugi dio Tjedna mozga posvećen je **Svjetskom danu spavanja** (16. ožujka 2012.). Brojni specijalisti odazvali su se pozivu za sudjelovanje na tom događaju. Čitav niz specijalističkih disciplina istaknuo je važnost prepoznavanja poremećaja spavanja u svojoj domeni te dijagnosticiranja i liječenja tih poremećaja kod svojih bolesnika, kao i suradnje sa splitskim Centrom za medicinu spavanja u cilju zajedničke skrbi za veliki broj bolesnika s poremećajima spavanja. Pozivu su se odazvali prof. Ivo Lušić i prof. Marina Titlić s Neurologije, prof. Goran Dodig s Psihijatrije, prof. Goran Račić, jedan od osnivača splitskoga Centra, s ORL, dr. sc. Ivan Gudelj s Pulmologije, prof. Stojan Polić s Kardiologije, doc. Nenad Karanović s Anestezije, prof. Dragan Ljutić s Nefrologije, doc. Ante Punda i dr. Gordana Šošo s Nuklearne medicine te prof. Zoran Đogaš, voditelj splitskoga Centra za medicinu spavanja. Predavanja su bila namijenjena prvenstveno liječnicima, medicinskim sestrama i tehničarima kako bi se međusobno bolje upoznali, razmijenili iskustva i mogućnosti u prepoznavanju i liječenju poremećaja spavanja koji su važan multidisciplinarni problem.

U nastavku obilježavanja Svjetskoga dana spavanja u Kinoteci Zlatna vrata organiziran je Okrugli stol sa stručnjacima u medicini spavanja u okviru kojega je otvorenim

U Kinoteci Zlatna vrata na Javnoj tribini s djelatnicima Centra za medicinu spavanja i suradnicima na Svjetski dan spavanja u okviru Tjedna mozga interes je bio toliki da se doslovce tražila stolica više

pristupom omogućeno zainteresiranim sugrađanima dobiti izravan odgovor o poremećajima spavanja i mogućnostima dijagnosticiranja i liječenja u Splitu. U susretu su osim voditelja splitskoga Centra za medicinu spavanja, prof. Zorana Đogaša, i njegovih suradnica prof. Maje Valić, doc. Renate Pecotić te glavne sestre u Centru za medicinu spavanja Split Natalije Ivković, sudjelovali psihijatrica prof. Mirela Vlastelića, otorinolaringologinja doc. Željka Roje te internistica doc. Tina Tičinović Kurir.

Ako ste ove godine propustili sudjelovanje u obilježavanju manifestacije Tjedna mozga, koristimo prigodu pozvati vas na sudjelovanje sljedeće godine. **Neka treći tjedan trećega mjeseca u godini** bude upisan u vaš kalendar obveza. Oda-zovite se pozivu, pričajte o mozgu na svoj jedinstven način djeci, kolegama, odraslim sugrađanima i tako postanite dio svjetskoga tima *Brain Awareness Week*.

doc. dr. sc. Renata Pecotić, dr. med.

Odličje Mladenu Bobanu za istraživanje bioloških učinaka vina

Prof. Mladen Boban s ordenom Chevalier de l'Ordre du Merite Agricole

Profesor Mladen Boban već je tri godine predsjednik Komisije „Zdravlje i sigurnost“ Međunarodne organizacije za vinogradarstvo i vinarstvo (*International Organization of Vine and Wine – OIV*), čije je sjedište u Parizu. OIV je organizacija vlada 50 država, posvećena znanstvenim i tehničkim pitanjima vina, vinove loze, napitaka od vinove loze i ostalih proizvoda koji se temelje na vinu. Dio OIV-a prof. Boban je postao kad je 2009. godine u Hrvatskoj organiziran 32. svjetski kongres vinarstva i vinogradarstva. Kao zemlja domaćin, Vlada Republike Hrvatske trebala je predložiti koordinatore

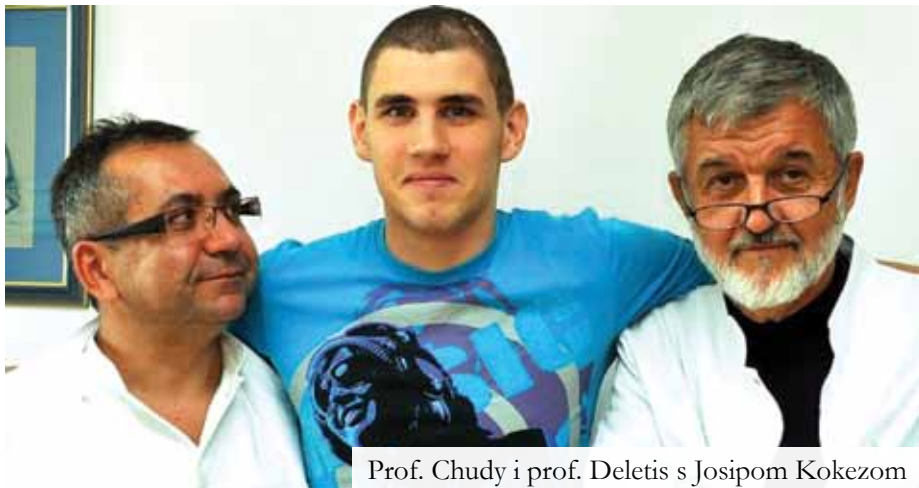
za četiri komisije koje djeluju unutar OIV-a, a to su: Ekonomija i zakonodavstvo, Vinogradarstvo, Vinarstvo te Zdravlje i sigurnost. Zbog svojih istraživanja o biološkim učincima vina, naša je vlada pozvala prof. Bobana da predstavlja domaćina u radu Komisije „Zdravlje i sigurnost“ tijekom Kongresa. Nakon prezentacije na hrvatskom kongresu i sastanku eksperata u sjedištu OIV-a u Parizu, generalni direktor OIV-a predložio je prof. Bobanu da se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske kandidira za predsjednika Komisije za zdravlje i sigurnost OIV-a. Nakon tri godine vođenja Komisije, znanstveni i stručni rad prof. Bobana nagrađen je i odličjem *Chevalier de l'Ordre du Merite Agricole*, koje mu je u Montpellieru 2011. godine dodijelio francuski ministar poljoprivrede.

Prof. Boban se zadnjih deset godina bavi istraživanjem bioloških učinaka vina i njegovih sastojaka, a rezultat toga rada više je znanstvenih projekata i programa iz kojih je proisteklo pet doktorata o ovoj problematici te dvadesetak publikacija indeksiranih u *Current Contentsu*.

Rad u OIV-u za prof. Bobana vrlo je zahtjevan. Mandat predsjednika Komisije je trogodišnji, nakon čega u sljedećem mandatu dobiva ulogu potpredsjednika. Profesoru Bobanu *Glasnik* želi još mnogo uspjeha i odličja u istraživanju vina.

doc. dr. sc. Livia Puljak

Ponos Hrvatske: Laboratorij za humanu i eksperimentalnu neurofiziologiju (LAHEN) našega fakulteta

Prof. Chudy i prof. Deletis s Josipom Kokezom

Srce na dlanu

Logo laboratorija

www.lahen.org

Laboratorij za humanu i eksperimentalnu neurofiziologiju (LAHEN) Medicinskoga fakulteta u Splitu, na čelu s voditeljem prof. dr. sc. Vedranom Deletisom, i Odjel za neurokirurgiju KB-a Dubrava u Zagrebu (prof. dr. sc. Darko Chudy) dobili su nagradu Ponos Hrvatske za znanstveni uspjeh 2011. godine. Doktori Deletis i Chudy mladiću Josipu Kokezi, koji je bio u komi, eksperimentalnom su operacijom ugradili u mozak dvije elektrode, nakon čega se mladić probudio te uskoro potpuno oporavio.

Udruga Ponos Hrvatske, koja je liječnicima dodijelila nagradu, neprofitna je organizacija koja promiče hrabrost, humanost i nesebičnost. Tijekom cijele godine prikuplja priče o potencijalnim kandidatima za dodjelu nagrade. Odaje priznanje ljudima koji su svojim djelima pokazali iznimnu ljudskost, inspirirali druge ili učinili nešto zbog čega su primjer drugima, bilo da je riječ o spašavanju života, velikoj dobroti ili nevjerojatnoj hrabrosti. Upravo se stoga dobitnicima nikada ne dijele novčane nagrade.

Srce na dlanu staklena je statua koja se dodjeljuje svim dobitnicima nagrade. Duboko dirnut sudbinama i pričama naših heroja, osmislio ju je ugledni likovni umjetnik Ivica Pro-

padalo. Simbolika srca na dlanu koje heroji daruju drugima bliska je svakomu tko se u nekoj životnoj situaciji našao u ulozi spasitelja ili u ulozi žrtve.

Udruga Ponos Hrvatske, Agrokor i Hrvatska televizija i ove su godine u zagrebačkom HNK-u organizirali dodjelu 24. nagrade Ponos Hrvatske za 2011. godinu hrabrim i iznimnim pojedincima.

Na mrežnoj stranici udruge Ponos Hrvatske (www.ponoshrvatske.hr), ovako je opisana priča o Josipu Kokezi i liječnicima Deletisu i Chudyju koji su Josipa spasili:

Sedamnaestogodišnjem Josipu Kokezi stalo je srce u studenome 2010. godine. Mozak je ostao bez kisika i mladić je pao u komu, te je oko dva mjeseca ležao u bolnici u vegetativnom stanju, a kako je poznato, iz takvoga stanja se bolesnici rijetko spontano probude. Budući da su ga nakon kolapsa liječnici vrlo brzo reanimirali, mozak nije bio nepovratno oštećen, što je ipak ulijevalo nadu u oporavak.

Profesor Deletis, neurolog i neurofiziolog, od kolega je čuo za Josipovo stanje te mu je odlučio pokušati pomoći. Utvrdio je da neuroni nisu potpuno uništeni, već samo oštećeni, te je zaključio da bi se Josipu mogla ugraditi elektroda u područje mozga odgovorno za svijest kako bi ga električni impulsi stimulirali. Operativni zahvat izveo je prof. dr. Darko Chudy, pročelnik Odjela za neurokirurgiju KB-a Dubrava.

Nakon toga su neurostimulatori ugrađeni kod još nekoliko bolesnika, ali Josip se od svih najbolje rehabilitirao. Početkom listopada 2011. godine Josipu je neurostimulator izvađen. Ponovno se bavi sportom i pohađa školu, a njegova neurorehabilitacija bi trebala biti provedena u Suvagu.

mr. sc. Maja Rogić

Laboratorij za humanu i eksperimentalnu neurofiziologiju (LAHEN)
Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu

Radost i tuga Hrvatskoga Cochrane ogranka

Ana, Dario i Tina u Madridu, ugodno druženje s kolegama iz Talijanskog Cochrane centra

U četvrtoj godini svojega postojanja Hrvatski Cochrane ogranak doživljava novu promjenu u svojem vodstvu. Nakon uspješnoga Cochrane direktorstva dr. sc. Dario Sambunjak odlučio je svoje nebrojene resurse staviti na raspolaganje cijeloj naciji te je početkom 2012. godine postao savjetnikom ministra zdravlja, prof. dr. sc. Rajka Ostojića. Za novu direktoricu Hrvatskoga Cochrane ogranka izabrana je dr. Irena Zakarija Grković. Kako bismo nastavili crpiti iskustva i kvalitete dr. Sambunjaka, odlučeno je da njih dvoje do daljnjega nastave zajedno voditi Cochrane ogranak kao su-direktori.

Nekoliko mjeseci prije nego što je postao savjetnikom ministra, dr. Sambunjak je za naš fakultet i Cochrane ogranak postigao velik uspjeh objavivši zajedno s dr. Tinom Poklepović prvi splitski sustavni pregledni članak u Cochrane knjižnici. Sustavni pregledi vrlo su zahtjevni, osobito ako se rade po zahtjevnoj metodologiji Cochrane kolaboracije, ali i nagrada je lijepa – publikacija s čimbenikom odjeka 6,2. Nakon ovoga prvoga sustavnog pregleda, dr. Sambunjak i dr. Poklepović prijavili su još jedan protokol Cochrane kolaboraciji, a dr. Poklepović namjerava svoju doktorsku disertaciju temeljiti na sustavnim pregledima. Osim dr. Poklepović, još dvoje studenta doktorskih studija prijavilo je ove godine temu doktorata koja se temelji na Cochrane sustavnim pregledima, što su prve takve prijave teme nakon što je takav model doktorata prihvaćen na našem fakultetu prije tri godine. Ta informacija dovoljno govori o tome da Cochrane model doktorata nije nimalo lagan.

Trudbenici Cochrane ogranka tijekom prošle jeseni boravili su nekoliko puta u inozemstvu. Prof. Ana Utrobičić, dr. Sambunjak i dr. Poklepović bili su naši delegati na 19. godišnjem Cochrane Colloquiumu u Madridu. U listopadu je Livia Puljak pozvana na Medicinski fakultetu u Beogradu, gdje je

održala četiri predavanja i radionice za tamošnje specijalizante i studente poslijediplomskih studija o Cochrane kolaboraciji, Cochrane knjižnici i medicini utemeljenoj na dokazima. Da Hrvatski Cochrane ogranak postaje važan za promicanje medicine utemeljene na dokazima u regiji, pokazuje i sve više poziva iz susjednih zemalja koje traže edukaciju iz ovoga područja. U ožujku 2012. šaljemo prof. Anu Marušić u Makedoniju kao predavača na tečaju o medicini utemeljenoj na dokazima, a dva mjeseca kasnije Hrvatski Cochrane ogranak sudjelovat će na takvom zbivanju u Konjicu, u Bosni i Hercegovini.

Pripreme za Četvrti hrvatski Cochrane simpozij (CroCoS) dobro su se zahuktale. Split će 1. i 2. lipnja 2012. godine opet biti epicentrom za regionalne Cochrane entuzijaste. Tema ovogodišnjega CroCoS-a jest **Sustavni pregledi ekonomskih analiza u zdravstvu**. Međunarodni predavači koji će na CroCoS-u voditi radionice i plenarna predavanja su Tom Jefferson, Ingrid Zechmeister i Mehmet Ugur. Sudionike CroCoS-a očekuje niz novih informacija o uključivanju ekonomskih dokaza u Cochrane sustavne preglede, procjeni zdravstvenih tehnologija, sustavnim pregledima ekonomskih dokaza u zdravstvu, procjeni kvalitete ekonomskih dokaza i smjernicama za izradu sustavnih pregleda ekonomskih dokaza u zdravstvu.

Pored svih vreća veselja koje nam donose uspjesi Cochrane ogranka, šaku suza donijela nam je prerana smrt Alessandra Liberatija, direktora Talijanskoga Cochrane centra, koji nam je neizmjereno pomogao u nastojanjima da u Hrvatsku dovedemo Cochrane i da u tome ustrajemo. Od tuge zbog njegova odlaska veća je jedino radost što smo ga imali priliku poznavati. S uspomenom na Alessandra, Hrvatski Cochrane ogranak ide dalje, po nove uspjehe.

doc. dr. sc. Livia Puljak

SPLITSKI LIJEČNICI PJEVAČI ODRŽALI BOŽIĆNI KONCERT

Splitski liječnici pjevači na božićnom koncertu

U crkvi Gospe od Zdravlja 21. prosinca 2011., užezin Božića, muški pjevački zbor Splitski liječnici pjevači održali su pred prepunim auditorijem svoj tradicionalni božićni koncert. Splitski liječnici već dugi niz godina pjevaju na poziv franjevac s Dobroga, koji organiziraju koncert za vrijeme devetnice u čast Božiću.

Ove su se godine Splitski liječnici pjevači, pod vodstvom mo. Blaženka Juračića, predstavili s dvadesetak skladbi – od gregorijanskih napjeva preko klasičnih djela do crnačkih duhovnih božićnih pjesama i neizostavnih dalmatinskih pučkih kolendi.

Splitski liječnici pjevači s punim su emotivnim nabojem realizirali svoj božićni program i nije čudno što je publika na njihovo iskreno tumačenje reagirala s pravom navalom

oduševljenja. Repertoar Splitskih liječnika pjevača značajnim dijelom usmjeren je prema klasičnoj religioznoj glazbi. Kada, primjerice, izvode tradicionalni gregorijanski napjev iz francuskoga misala 16. stoljeća „Veni, Veni, Emanuel“ ili prigodnu Gruberovu „Stille Nacht“, onda su to istodobno odjeci davnine i dašci nove glazbene samosvijesti, što se izražava diskretnim, duboko promišljenim skladom, potaknutim nekim novim mjerama zvuka.

Ovoga puta Splitski liječnici pjevači imali su i goste, i to mezzosopranisticu Tereziju Kusanović, s kojom su otpjevali tri izvedbe, a uz nju su gostovali i pjevači Schole cantorum Umjetničke akademije u Splitu. Kao i uvijek, i na ovom je nastupu splitske liječnike na glasoviru pratila prof. Rozarija Samodol, a voditelj programa bio je ugledni splitski psihijatar, ujedno i član zbora, prof. dr. sc. Ivan Urlić.

Ante Mihovilović
student 6. godine studija Medicine

Sapunica o novim zgradama pri kraju, zadnja epizoda na vidiku

Apartman

Hodnik

Hodnik ispred ureda

Režija

Svemirska učionica

Topli hodnik

Ured

Iako smo u prošlom *Glasniku* najavili kraj sapunice i zadnju epizodu priče o našim novim zgradama, kao i u svakoj sapunici dogodio se novi zaplet. Tko je kriv? Je li to redatelj, scenarist, jesu li glumci? Pjesma kaže: zar je važno tko je kriv? E, pa dok s nestrpljenjem svi čekamo zadnju epizodu i sretan kraj (kao i u svakoj sapunici), dobio sam čast upoznati vas sa sadržajem naših zgrada, odnosno s onim s čim ćemo uskoro raspolagati, a nadam se i ponositi se.

Pa krenimo: u velikoj zgradi (zgrada B) u podrumu imamo veliku nastambu za pokusne životinje koja izgleda kao hotel s pet zvjezdica. Kat iznad (prizemlje 1) nalazi se ogroman prostor koji je izrađen za potrebe buduće fakultetske poliklinike, s laboratorijem i mnoštvom ordinacija izrađenih na zaista najkvalitetniji način. Nakon pregleda u našoj poliklinici penjemo se stubištem i dolazimo do predvorja (prizemlje 2), gdje se javimo našem portiru. Tu možemo slušati predavanja u dvjema predavaonicama: jedna ima 66, a druga

90 sjedećih mjesta. Ako nam pak tu i nije toliko zanimljivo, možemo se popeti kat više (prvi kat), gdje je raskrižje bez semafora. Nadesno su dvije seminarske prostorije: jedna s 20, druga sa 33 sjedeća mjesta. Nalijevo je naše najveće blago: velika kongresna dvorana sa 330 sjedećih mjesta, velikom pozornicom i takvom informatičkom opremom koje se ne bi posramili ni UN ni EU. Nakon održane sjednice Vijeća EU-a, nastavljamo dalje stubištem (drugi kat) i opet dolazimo do raskrižja: lijevo je ulaz na galeriju velike kongresne dvorane (gledalište sa 30 mjesta) s predivnim pogledom, a desno se nalaze uredi (njih 16), neki veći, neki malo manji. Tko sve seli u urede? E, odgovor na to pitanje morat ćete potražiti na drugoj adresi.

Kada smo se umorili od velike zgrade, krenimo u malo manju (zgrada C). Možemo liftom, a možemo i toplom (staklenom) vezom. Što se sve nalazi u ovoj zgradi? Krenimo od podruma (službeno se zove sklonište) za koji je predvi-

Uredi

Video pult

Zgrada B i C

Zgrada B i C

deno da se u njemu napravi teretana. Dolazimo do restorana u kojem možemo doručkovati, ručati, večerati... Kada? To još ne znamo. Kat iznad nalazi se kavana s predivnim pogledom na najljepše more na svijetu, prostranom terasom i svim ostalim potrebnim za bezbrižno ispijanje kave. Kada ćemo bezbrižno ispijati kavu u našoj kavani? Odgovor na to pitanje isti je kao i odgovor na prethodno pitanje.

I na kraju, iznad svega nabrojenog, na sljedeća dva kata nalazi se ukupno 10 predivnih velikih apartmana s pogledom

na more, na Brač; tko zna, možda se i Italija vidi! Dakle, to bi vam bilo to što se tiče sadržaja naših novih zgrada. Kada ćemo u naše nove zgrade, odnosno kada će napokon ta zadnja epizoda sapunice pod nazivom „Zgrade B i C Medicinskog fakulteta u Splitu“ koja traje od 1. kolovoza 2008. godine (duže nego što je trajala Santa Barbara)? Tko zna, možda ipak naša sapunica završi prije Larina izbora. U mom kraju stari ljudi kažu: „strpljen, spašen“.

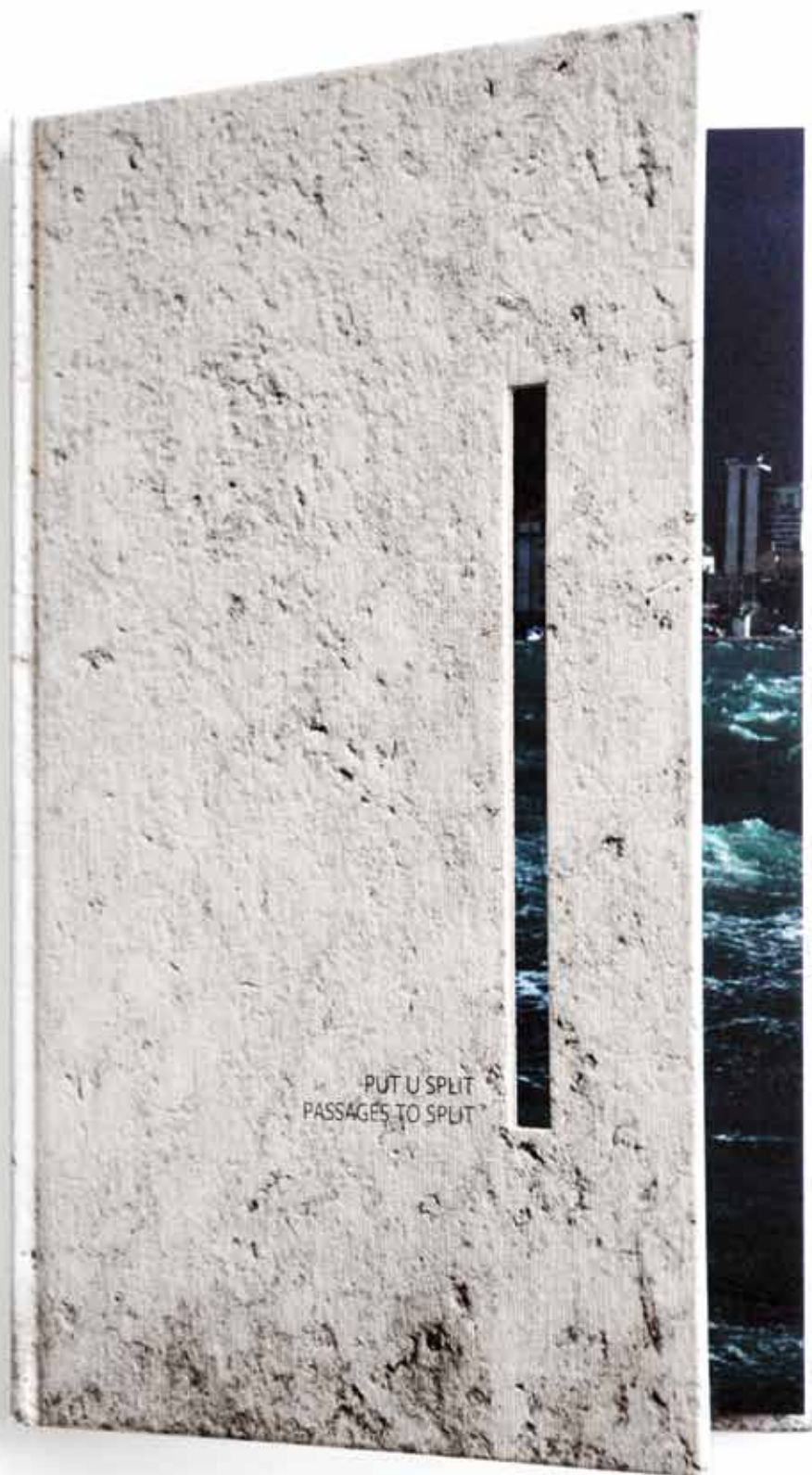
Filip Klarić-Kukuz, dipl. iur.
Služba za izgradnju i održavanje

Neobično izdanje Medicinskoga fakulteta: knjiga za ljubitelje hrvatske književnosti i one koji će to tek postati

I believe in the magic of books – rekla bi popularna Cecelia Ahern, a u toj bi joj se izjavi bezrezervno pridružila dolje potpisana. Proljeće 2011. godine ostat će mi zapamćeno po početku pothvata čiji je ishod bilo teško zamisliti. Profesor Matko Marušić došao je na ideju sastaviti knjigu u kojoj bi bili sabrani tekstovi iz hrvatske književnosti, na izvorniku i u engleskome prijevodu, a čija bi poveznica bila Hrvatska, Split i medicina. Ta bi knjiga bila svečana, poklon gostima, prije svega strancima, ali i svim ostalim prijateljima Fakulteta. Takvo što teško bi palo na um i nekome od struke, ali da se tako nešto usudi napraviti netko tko s tom strukom

nema stvarne veze, potpuno je nezamislivo. Ali, nezamislivo se dogodilo.

Najprije je trebalo istražiti što je sve iz hrvatske književnosti prevedeno na engleski, zatim napraviti odabir, pribaviti tekstove, sve pročitati pa opet probati, probrano skenirati i prebaciti u tekstualni format, izgubiti oči nad ispravljanjem kojekakvih čudnovatih znakova koji su u tekstu osvanuli umjesto slova, shvatiti da engleski prijevod baš i nije tako dobar pa ponovno tražiti nešto drugo, dane izgubiti (od godišnjega odmora, naravno, što je uobičajeno za profesora Marušića, ali ne baš i za preostalo dvoje urednika) uspore-

Naslovnica knjige *Passages to Split*

đujući izvorne tekstove sa skeniranim i ispravljenim te pribavljajući dopuštenja autora ili njihovih nasljednika koji, začudo, nisu krili oduševljenje nesvakidašnjim pothvatom. Mario Malički se pored uredničkoga prihvatio i prevoditeljskoga posla te otkrio kako mu posebno leže stariji hrvatski pjesnici. Uz logističku potporu cijele Knjižnice, a posebno Linde Ivas, knjiga je u rujnu bila spremna za tisak.

Predgovor je napisao prof. dr. Ivan J. Bošković s Filozofskoga fakulteta u Splitu. Ivo Pervan je velikodušno ustupio fotografije današnjega Splita, a Sveučilišna knjižnica fotografije staroga Splita, dok se o lijepom izgledu i neobičnom formatu pobrinuo Offstudio iz Zagreba. Recenzentice prof. dr. Ana Marušić, Anđa Raič, prof. i dr. sc. Elizabeth Wager ženski su pomno pregledale svaku sitnicu i dale brojne primjedbe i savjete.

Knjiga *Put u Split / Passages to Split* zamišljena je kao svojevrsna čitanka iz hrvatske književnosti, namijenjena stranom čitatelju kojemu bi trebala biti tek prvi doticaj s velikanima hrvatskoga duha pjesničkoga i proznoga izričaja, različitih povijesnih i stilskih razdoblja te svjetonazora. Bili smo svjesni da nije ni temeljita ni sveobuhvatna, ali smo vjerovali da je dovoljno poticajna da djeliće svoje čarolije može prenijeti u različite krajeve svijeta.

Ana Utrobičić, prof.

Sramotno za Hrvatsku: ljudska prava i vulnerabilne skupine

Daleko od očiju

Ljudska prava u psihijatrijskim bolnicama i ustanovama socijalne skrbi u Hrvatskoj

Mental Disability Advocacy Center (Centar za zastupanje prava osoba s mentalnim teškoćama)

Udruga za društvenu akciju osoba s duševnim smetnjama (SJAJ)

U lipnju 2010. godine imao sam čast sudjelovati u posjetu psihijatrijskim bolnicama i ustanovama socijalne skrbi u Hrvatskoj kao član međunarodnoga tima za procjenu stanja i kršenja ljudskih prava vulnerabilnih skupina.¹ U Hrvatskoj više od 15 000 ljudi trajno živi u takvim institucijama² te je naš posjet imao za svrhu utvrditi drži li se Hrvatska obveza koje je preuzela ratificirajući

Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (CRPD)³ i prikazati uvjete života u kojima ljudi žive u tim institucijama. Izvješće posjeta pod nazivom „Daleko od očiju“ predstavljeno je javnosti i hrvatskoj Vladi u listopadu 2011. godine.⁴ Predsjednik Svjetskoga udruženja korisnika i preživjelih u psihijatriji, g. Mossa Salie, s kojim smo se prof. Definis-Gojanović i ja našli u Splitu u studenome

2011. godine kako bismo razgovarali o životu ljudi u takvim ustanovama u svijetu, diskriminaciji koju proživljavaju i neznanju i predrasudama koje ih okružuju, okarakterizirao je izvješće kao „sramotno za Hrvatsku“, ali i prijeko potrebno da bi doista došlo do promjena na bolje. Naime, izvješće je pokazalo sljedeće: dobrovoljni i prisilni smještaj nisu jasno razgraničeni te dobrovoljni korisnici i pacijenti ne mogu kada žele izići iz ustanova u šetnju, a kamoli ih napustiti. Drugim riječima, iako su dobrovoljno na liječenju, pacijenti zapravo borave na „zatvorenim“ odjelima i ne mogu slobodno komunicirati s ljudima izvan ustanova. Osoblje ustanova nije upoznato i dovoljno educirano o načinima obuzdavanja osoba (remenje, luđačke košulje, izolacije i uporaba fizičkoga sputavanja), o vođenju dokumentacije o tome i provedbi zaštite dostojanstva ljudi. Ministarstvo zdravstva nije izdalo pravilnike i ujednačilo postupke skrbi te se oni razlikuju s obzirom na pojedinačno vodstvo određene institucije. Postupak deinstitucionalizacije osoba i njihovo uključivanje u zajednicu te osposobljavanje za život provodi se presporo i u nedovoljnom kapacitetu, a postojeći institut skrbništva dopušta preveliku zlorabu prava. Ukratko, izvješće je prikazalo 65 postojećih problema i dalo prijedloge za njihovo rješavanje.

Bez obzira na možda i premali odjek izvješća u javnosti, korak naprijed se ipak dogodio. Vodstvo i osoblje nekoliko ustanova priznalo je da sada napokon imaju neovisan dokument koji jasno opisuje probleme s kojima se susreću svaki dan, dok su udruge pacijenata i korisnika socijalnih ustanova dobile potporu onome što se prečesto tumačilo samo kao „njihov pogled“ na sustav.

U međuvremenu, Hrvatska je izgubila nekoliko sporova na Europskom sudu za ljudska prava. Proces oduzimanja poslovne sposobnosti samo na osnovu medicinske dokumentacije i vještačenja proglašen je nedopustivim te se zahtijeva saslušanje osobe čija se poslovna sposobnost želi oduzeti (X i Y protiv Hrvatske).⁵ Policijski službenici proglašeni su krivima jer su primijenili prekomjernu fizičku silu - „pretukli“ psihotičnoga pacijenta za vrijeme njegova privođenja u psihijatrijsku ustanovu. Taj je isti slučaj, kao moguća uporaba prekomjerne sile, na hrvatskim sudovima bio odbačen bez primjerene istrage (VD protiv Hrvatske). Ocu koji je zbog psihijatrijske dijagnoze lišen poslovne sposobnosti bilo je uskraćeno pravo da bude upisan kao biološki otac svoje kćeri (Krušković protiv Hrvatske). I na kraju, majci lišenoj poslovne sposobnosti zbog psihijatrijske dijagnoze nije bilo

dopušteno iznijeti svoj stav u postupku posvajanja njezine kćeri od strane treće stranke (X protiv Hrvatske).

Navedeni slučajevi, kao i izvješća i iskustva onih u sustavu omogućuju vršenje pritiska na odgovorne za postojeće stanje. Hrvatska tako upravo provodi reformu Zakona o socijalnoj skrbi⁶ i osniva Nacionalni preventivni mehanizam za sprječavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Katedra za medicinsku humanistiku sudjelovanjem u izradi takvih izvješća, izvođenjem nastave te putem svojih mrežnih stranica na kojima su dostupni važniji zakoni hrvatskoga zakonodavstva i međunarodnih konvencija doprinosi edukaciji i budućih zdravstvenih djelatnika i javnosti o temama od kojih i koje mnogi skrivaju.

Mario Malički, dr. med.

1 U sastavu tima pod vodstvom Centra za zastupanja prava osoba s mentalnim poteškoćama (MDAC, Budimpešta) bili su (abecednim redom): Maša Anišić, Vanja Bakalović, Ngila Bevan, Yana Buhner Tavanier, Gavin Garman, Kristijan Grđan, Sarah Green, Matt Kinton, Victoria Lee, Mario Malički i Georgiana Pascu.

2 MZSS. Statističko izvješće o korisnicima i pomoćima u socijalnoj skrbi u Republici Hrvatskoj. Dostupno na: http://www.mzss.hr/zdravstvo_i_socijalna_skrb/socijalna_skrb/statisticka_izvjesca.

3 Konvencija o pravima osoba s invaliditetom. Dostupno na: <http://www.mefst.hr/default.aspx?id=1883>.

4 MDAC. Daleko od očiju. Ljudska prava u psihijatrijskim bolnicama i ustanovama socijalne skrbi u Hrvatskoj. Dostupno na: http://mdac.info/sites/mdac.info/files/croatiareport2011_hr.pdf.

5 Presude Europskog suda za ljudska prava. Dostupno na: <http://www.mefst.hr/default.aspx?id=1884>.

6 MZSS. Reforma sustava socijalne skrbi. Dostupno na: http://www.mzss.hr/zdravstvo_i_socijalna_skrb/socijalna_skrb/reforma_sustava_socijalne_skrbi.

DIPLOMIRALI NA STUDIJU MEDICINE

od 15. 9. 2011. do 12. 3. 2012.

Bečić Tina
Bešić Katija
Bilokapić Ines
Blaslov Viktor
Božić Ivona
Bulajić Vera
Čavar Danijela
Dilber Silvana
Džaja Zrinka
Gašpar Anđela
Grga Andrea
Ilak Dino
Kirn Arno
Krstičević Mišo
Mašković iris
Olić Ivna
Pandža Željka
Rožić Maja
Rubić Jelena
Runjić Edita
Šalov Anita
Šušnjar Helena
Tanjić Antonela (Bagarić)
Tatković Emanuel
Visković Ivo
Vladilo Marica

Vlastelica Ivana
Vrebalov Cindro Pavle
Ževrnja Maja

DIPLOMIRALI NA STRUČNOM STUDIJU SESTRINSTVA

od 15. 9. 2011. do 12. 3. 2012.

Babaja Marija
Banić-Škojo Mira
Batina Suzana
Bulić Marija
Cetinić Ena
Dotur Anđela
Dražić Marijana
Duhović Ružica
Herceg Kristina
Jenjić Rođ. Šušnjara Ana
Karabatić Dijana
Karaman Vjekoslava
Kasum Renata
Labus Jelena
Lasić Ivana
Lizatović Irena
Matić Anita
Matić Zora
Ojdanić Snježana
Pavešković Frane
Radić Jelena
Selak Nirjana
Serdarević Ivana

Šehić Adela

Turkalj Maja

Vidan Ivana

Videka Ana

Vučković Milica

DIPLOMIRALI NA STRUČNOM STUDIJU FIZIOTERAPIJE

od 15. 9. 2011. do 12. 3. 2012.

Blažević Branka

Bošnjak Marija

Božić Karla

Čakić Ognjen

Domazet Anela

Družijanić Antea

Duvnjak Vedran

Gruica Josip

Kafadar Ana

Lovrić Ivan

Lovrinčević Marina

Ljubas Mirko

Mandić Roko

Petrov Sanja

Plazibat Stipe

Savković Ivan

Škiljo Miro

Telenta Anamarija

Totić Marijana

Treskavica Vlatka

DOKTORIRALI

od 12. 7. 2011. do 12. 3. 2012.

Erceg Ivkošić Ivana, 31. 10. 2011.
(TKMZ)

Sabol Zlatko, 4. 11. 2011. (IDS)

Mardešić Brakus Snježana, 10. 2.
2012. (TKMZ)

Aljinović Jure, 15. 2. 2012. (TKMZ)

Petričević Joško, 17. 2. 2012. (BN)

Gverović Antunica Antonela, 20. 2.
2012. (TKMZ)

Filipović Grčić Petar, 15. 3. 2012.
(TKMZ)

BN = Biologija novotvorina

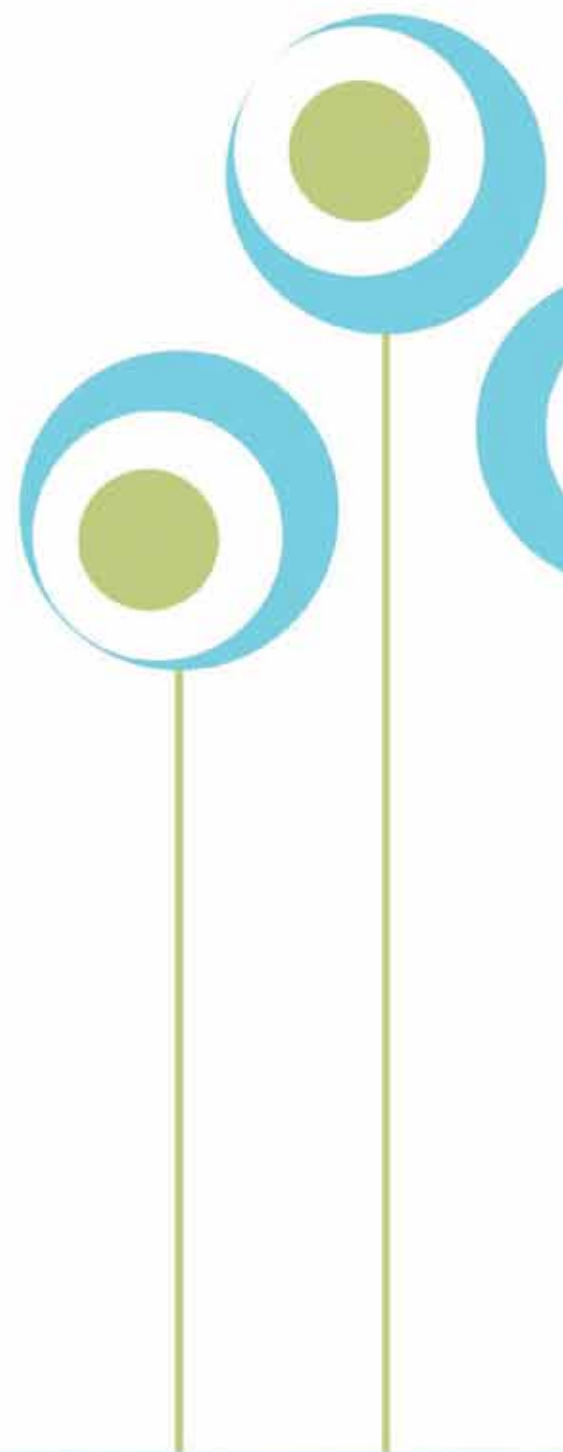
IDS = izvan doktorskog studija

*TKMZ = Temeljne i kliničke medicinske
znanosti*

MAGISTRIRALI

od 12. 7. 2011. do 12. 3. 2012.

Mario Duvnjak, 17. 10. 2011.

Impressum

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

ADRESA: ŠOLTANSKA 2, 21000 SPLIT

E-MAIL: GLASNIK@MEFST.HR

Glavna urednica:

Livia Puljak

Studentska urednica:

Slavica Jurić

Uredništvo:

Ana Čulina

Ivica Grković

Nataša Musap

Valdi Pešutić Pisac

Ana Utrobičić

Lektorica:

Josipa Korljan

josipa.korljan@gmail.com

Dizajn i prijelom:

Jadranka Bošnjak

Tisak:

Slobodna Dalmacija

Naklada:

500 primjeraka

Split, ožujak 2012.